

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ: ΟΥΓΓΑΡΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Γενικά χαρακτηριστικά χώρας σελ.2
2. Δημογραφικά στοιχεία σελ.3
3. Βασικά μακρο-οικονομικά μεγέθη..... σελ.4
4. Ενεργειακή πολιτική σελ.6

B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1. Θεσμικό πλαίσιο..... σελ.9
2. Στρατηγική εισόδου σελ.10
3. Καταναλωτικά πρότυπα / προβλήματα..... σελ.11
4. Διεθνείς Εκθέσεις..... σελ.14

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ – ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ

1. Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας..... σελ.14
2. Φορολογία Φυσικών Προσώπων..... σελ.15
3. Φορολόγηση Επιχειρήσεων..... σελ.15
4. Ειδικότεροι φόροι..... σελ.17

Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1. Αναπτυξιακός Νόμος – Κίνητρα Επενδύσεων σελ.22
2. Πιστοληπτική ικανότητα χώρας – Κίνδυνοι/προοπτικές σελ.23

Ε. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ – ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ..... σελ.26

ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

1. Βιομηχανικά προϊόντα..... σελ.27
2. Τρόφιμα..... σελ.28

Ζ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ..... σελ.31

Α. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Γενικά χαρακτηριστικά χώρας

Η Ουγγαρία έγινε Χριστιανικό Βασίλειο το 1000 μ.Χ. και για αρκετούς αιώνες υπήρξε ανάχωμα κατά της επέκτασης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στην Δυτική Ευρώπη, πριν ενσωματωθεί τελικά στην Αυστροουγγρική Αυτοκρατορία. Με την λήξη του Β'ΠΠ, η χώρα περιήλθε σε κομμουνιστικό καθεστώς. Η επανάσταση του 1956 και η ανακοίνωση για αποχώρηση της χώρας από το Σύμφωνο της Βαρσοβίας, προκάλεσε την άμεση στρατιωτική επέμβαση της Ρωσίας. Το 1968, η Ουγγαρία άρχισε να ανοίγει την οικονομία της και η περίοδος ονομάστηκε "Goulash Communism". Οι πρώτες πολυκομματικές εκλογές διενεργήθηκαν στην Ουγγαρία το 1990, μετά την πτώση του Τείχους του Βερολίνου και τέθηκαν οι βάσεις για λειτουργία μιας ελεύθερης αγοράς και οικονομίας. Το 1999 έγινε μέλος της Βορειο-Ατλαντικής Συμμαχίας και το 2004 της Ε.Ε.

Η χώρα καταλαμβάνει έκταση 93.028 τ. χλμ. και κατατάσσεται 110^η στην παγκόσμια κατάταξη (η Ελλάδα, με ελαφρώς μεγαλύτερη έκταση, 131,9 τ.χλμ., κατατάσσεται 97^η). Ως περικλειστή χώρα της Κεντρικής Ευρώπης (στο λεκανοπέδιο των Καρπαθίων), διαθέτει μόνο χερσαία σύνορα μήκους 2.106 χιλιομέτρων. Συνορεύει με επτά (7) χώρες (εκ των οποίων οι πέντε είναι κ-μ της Ε.Ε.): δυτικά με Αυστρία, νότια με Σερβία και Κροατία, νοτιοδυτικά με Σλοβενία, νοτιοανατολικά με Ρουμανία, βορειοανατολικά με Ουκρανία και βόρεια με Σλοβακία.

Το 75% περίπου της συνολικής έκτασης της Ουγγαρίας αποτελείται από πεδιάδες, 20% από λοφώδεις σχηματισμούς κάτω των 400 μέτρων, ενώ 5% αποτελείται από ορεινούς όγκους, με την ψηλότερη κορυφή της χώρας, Kékes-teto, στα 1.014 μ.). Η Ουγγαρία διαθέτει 1.928 χιλ. εκτάρια δασικής έκτασης καθώς και 2.232 προστατευόμενες περιοχές φυσικού κάλλους. Το κλίμα της Ουγγαρίας είναι κατά βάση ηπειρωτικό, με κρύους και υγρούς χειμώνες και ζεστά καλοκαίρια. Η μέση ετήσια θερμοκρασία υπολογίζεται σε 11,1°C. Στον φυσικό πλούτο της χώρας συμπεριλαμβάνονται ο βωξίτης, ο άνθρακας, το φυσικό αέριο, τα γόνιμα εδάφη και οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Το 58,9% των συνολικών εκτάσεων γης της Ουγγαρίας, χρησιμοποιείται για αγροτικούς σκοπούς (48,5% για καλλιέργειες, 2% για μόνιμες καλλιέργειες και 8,4% για κτηνοτροφία), ενώ το 22% αποτελείται από δάση. Ας σημειωθεί ότι η συνολική αρδεύσιμη έκταση αγγίζει τα 1.721 τετ. χλμ.

Την Ουγγαρία διασχίζουν δύο μεγάλοι ποταμοί: α) ο Δούναβης (Duna), η κύρια υδάτινη οδός ναυσιπλοΐας της Ευρώπης (ο αποκαλούμενος και "Αμαζόνιος" της Ευρώπης), με μήκος 417 χλμ. εντός ουγγρικού εδάφους (συνολικό μήκος ποταμού 2.860 χλμ.), εισέρχεται στην Ουγγαρία από την Αυστρία και εξέρχεται της χώρας προς την Σερβία και β) ο Τίσα (Tisza), με μήκος 596 χλμ. σε ουγγρικό έδαφος (συνολικό μήκος ποταμού 977 χλμ.), εισερχόμενος από Ουκρανία και εξερχόμενος στη Σερβία). Στα νοτιοδυτικά της χώρας βρίσκεται η λίμνη Μπάλατον (Balaton), η μεγαλύτερη σε έκταση λίμνη της Κεντρικής Ευρώπης, συνολικής επιφάνειας 594 τετρ. χλμ., η οποία συχνά αναφέρεται και ως "ουγγρική θάλασσα", μήκους 77 χλμ., πλάτους 14 χλμ. και μέσου βάθους 3,5 μέτρων.

Η Ουγγαρία αποτελεί μέλος των κυριότερων διεθνών και ευρωπαϊκών Οργανισμών. Οι σημαντικότεροι εξ αυτών είναι: Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (1955), Ομάδα χωρών Βίζεγκραντ¹ (1991), Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου -WTO (1995), Βορειο-Ατλαντική Συμμαχία -NATO (1999) και Ευρωπαϊκή Ένωση (2004). Επίσης, μεταξύ άλλων, είναι μέλος και των: Τράπεζα Διεθνών

¹ Ομάδα χωρών Βίζεγκραντ (Visegrád Group-V4): Πολωνία, Ουγγαρία, Τσεχία, Σλοβακία

Διακανονισμών (Bank for International Settlements -BIS), Central European Initiative -CEI (1989), Conseil Européen pour la Recherche Nucléaire -CERN (1992), Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης -EBRD (1991), Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα -ECB, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων -EIB, Food & Agriculture Organization -FAO, Ομάδα χωρών G-9, Διεθνής Οργάνωση Ατομικής Ενέργειας -IAEA, Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης -IBRD, Διεθνής Οργανισμός Πολιτικής Αεροπορίας -ICAO, Διεθνής Οργανισμός Ανάπτυξης -IDA, Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας -IEA, Διεθνές Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης -IFAD, Διεθνής Οργανισμός Εργασίας -ILO, Διεθνές Νομισματικό Ταμείο -IMF, Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός -IMO (1970), Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας & Ανάπτυξης -OECD, Συνθήκη Schengen, Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Εμπόριο και την Ανάπτυξη -UNCTAD, Εκπαιδευτικός-Επιστημονικός-Πολιτιστικός Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών -UNESCO, Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας -WHO, Ασιατική Τράπεζα Υποδομών και Επενδύσεων (Asian Infrastructure Investment Bank -AIIB) κ.ά.

2. Δημογραφικά στοιχεία

Ο πληθυσμός της χώρας το 2020 υπολογίστηκε σε 9.730.154 κατοίκους (έναντι 9,77 εκ. το 2019, 9,77 εκ. το 2018, 9,79 εκ. το 2017 και 9,83 εκ. το 2016). Το προσδόκιμο ζωής για τους άνδρες είναι τα 72,9 χρόνια ενώ για τις γυναίκες τα 79,3 έτη ζωής. Για ένατη συνεχή χρονιά, ο πληθυσμός της Ουγγαρίας διαμορφώνεται κάτω από το ψυχολογικό όριο των 10 εκατ. κατοίκων. Η πληθυσμιακή συρρίκνωση οφείλεται τόσο στον αρνητικό ρυθμό αύξησης του πληθυσμού (-0,25%), όσο και στον αυξανόμενο αριθμό Ούγγρων πολιτών που μεταναστεύει (1,4/1.000 κατοίκους). Σύμφωνα με στοιχεία της Ουγγρικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο συνολικός αριθμός των Ούγγρων υπηκόων που μετανάστευσαν από τη χώρα, το 2020 ανήλθε σε 23.100. Τρεις χώρες της Ε.Ε. ελκύουν, κατά κύριο λόγο, την προτίμηση των Ούγγρων υπηκόων για εργασία και εγκατάσταση (λόγω υψηλότερων αμοιβών): Γερμανία, Αυστρία και Βρετανία (προ Brexit). Περίπου 13,4% του πληθυσμού ζει στο όριο της φτώχειας. Η βρεφική θνησιμότητα υπολογίζεται σε 3,6 θανάτους ανά 1.000 γεννήσεις και η μητρική θνησιμότητα σε 17 θανάτους ανά 100.000 γεννήσεις. Περίπου 0,8% του πληθυσμού θεωρείται αναλφάβητο.

Η εθνική σύνθεση της χώρας παρουσιάζει αρκετά μεγάλη ομοιογένεια, με ποσοστό άνω του 90% να είναι Ουγγρικής καταγωγής, ενώ υφίστανται και 13 επίσημα αναγνωρισμένες εθνότητες. Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, η πολυπληθέστερη εθνότητα είναι των Ρομά-αθιγγάνων (308.000, αν και εκτιμάται από την κυβέρνηση ότι ο πραγματικός αριθμός είναι ίσως διπλάσιος), ακολουθούν η Γερμανική (132.000), η Σλοβακική (29.600), η Ρουμανική (26.300), η Κροατική (23.500), η Σερβική (7.000), η Πολωνική (5.700), η Ουκρανική (5.600), η Ελληνική (3.900), η Βουλγαρική (3.500), η Ρουθηνιακή (3.300), η Αρμενική (3.200) και η Σλοβένικη (2.300). εθνότητα. Χωρίς καθεστώς εθνότητας υπολογίζονται 80.000-120.000 Εβραίοι², 6.100 Ρώσοι, 6.100 Κινέζοι και 4.500 Άραβες.

Η Ουγγαρία χωρίζεται σε 19 διοικητικές περιφέρειες, συμπεριλαμβανομένης αυτής της Βουδαπέστης. Η πληθυσμιακή κατανομή έχει ως ακολούθως: Βουδαπέστη και περίχωρα 17%, υπόλοιπες αστικές και ημιαστικές περιοχές 52%, αγροτικές περιοχές 31%. Οι σημαντικότερες πόλεις είναι: η πρωτεύουσα Βουδαπέστη, η οποία με 23 Διοικητικά Διαμερίσματα, αποτελεί το οικονομικό, διοικητικό, πολιτιστικό, επιστημονικό και εμπορικό κέντρο της χώρας (πληθυσμός 1.735.000, εκ των οποίων τα 2/3 περίπου στην Πέστη, ανατολικά του Δούναβη, και το 1/3 στην Βούδα, δυτικά του ποταμού), ενώ 800.000 περίπου άτομα κατοικούν σε κοντινά προάστια ή χωριά. Ακολουθούν οι πόλεις Ντέμπρετσεν (Debrecen, 204 χιλ. κάτ.), Σέγκεντ (Szeged, 169 χιλ. κάτ.), Μίσκολτς (Miskolc, 162 χιλ. κάτ.), Πετς (Pécs, 147 χιλ. κάτ.), Γκιोर (Győr, 128 χιλ. κάτ.), Νιρεγκιχάζα (Nyíregyháza, 118 χιλ. κάτ.),

² Στοιχεία 2017, της Ομοσπονδίας Εβραϊκών Κοινοτήτων Ουγγαρίας (Federation of Jewish Communities in Hungary – MAZSIHISZ)

Κέτσκεμετ (Kecskemét, 111 χιλ. κάτ.) και Σεκεσφεχερβάρ (Székesfehérvár, 99 χιλ. κάτ.).

Επίσημη γλώσσα της χώρας είναι η ουγγρική (99,6%) που αποτελεί την μητρική γλώσσα για το 98,9% του πληθυσμού. Ομιλούνται επίσης η αγγλική (16%), η γερμανική (11,2%), η ρώσικη (1,6%), η ρουμάνικη (1,3%), η γαλλική (1,2%) και άλλες (4,2%). Το ουγγρικό φιορίνι-HUF είναι το εθνικό νόμισμα (μέση ετήσια ισοτιμία 2016: €1 = 311,46 HUF). Όσον αφορά τις θρησκευτικές πεποιθήσεις στην Ουγγαρία, οι κυριότερες θρησκείες είναι: Ρωμαιο-Καθολικισμός (37,2%), Καλβινισμός (11,6%), Λουθηρανισμός (2,2%), Ελληνορθόδοξος Χριστιανισμός (1,8%)³, άλλες (1,9%), άθρησκοι (18,2%), αδιευκρίνιστοι (27,2%).

Επίσημες αργίες στη χώρα είναι οι εξής: εθνικές (15 Μαρτίου, 20 Αυγούστου, 23 Οκτωβρίου), θρησκευτικές (Πάσχα-καθολικών-κινητή εορτή, Αγίου Πνεύματος-κινητή εορτή, 1 Νοεμβρίου-Αγίων Πάντων, 25 και 26 Δεκεμβρίου-Χριστούγεννα), διεθνείς (1 Ιανουαρίου, 1 Μαΐου). Η Ουγγαρία έχει -1 ώρα διαφορά με την Ελλάδα, ενώ η οδική χιλιομετρική απόσταση Αθήνας-Βουδαπέστης είναι 1.510 χλμ. (Θεσ/νίκη-Βουδαπέστη 1.006 χλμ.).

3. Βασικά μακρο-οικονομικά μεγέθη

Η **μετάβαση** της Ουγγαρίας από την οικονομία Κεντρικού Σχεδιασμού στην Οικονομία Αγοράς άρχισε -ιστορικά- το 1966 όταν η Κεντρική Επιτροπή θέλοντας να δημιουργήσει μια νέα βάση για την εθνική οικονομία, ενέκρινε τον «Νέο Οικονομικό Μηχανισμό», μια οικονομική πολιτική που στόχο είχε την αύξηση της παραγωγικότητας και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της χώρας. Στις αρχές της δεκαετίας του 1980 η Ουγγαρία βρέθηκε στα πρόθυρα χρεοκοπίας και οικονομικής κατάρρευσης. Με αλλαγή της οικονομικής πολιτικής (ενίσχυση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και του ιδιωτικού τομέα) και αντίθετα από τις οδηγίες της COMECON⁴ (έγινε μέλος του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας), η Ουγγαρία συνέχισε τη μεταβατική πορεία της.

Με την **πολιτική αλλαγή** (1989-1990) δόθηκε προτεραιότητα στην πορεία εκδημοκρατισμού της χώρας και δεν ελήφθησαν τα απαραίτητα μακροπρόθεσμα μέτρα χρηματοοικονομικής και δημοσιονομικής σταθερότητας που θα οδηγούσαν τη χώρα σε μακροοικονομική σταθερότητα και θα εξασφάλιζαν την ομαλή μετάβαση στην οικονομία αγοράς. Η χώρα βρέθηκε και πάλι στο χείλος της οικονομικής κατάρρευσης. Η κρίση αποφεύχθηκε με την υιοθέτηση ενός αυστηρότατου (και αντιλαϊκού) προγράμματος οικονομικής λιτότητας, γνωστό και ως πακέτο «Bokros» (1995-1998). Με ατμομηχανή της οικονομίας τις εξαγωγές, η Ουγγαρία σημείωσε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Το 2004 έγινε μέλος της Ε.Ε.

Η **διεθνής χρηματοπιστωτική κρίση**, που έπληξε την παγκόσμια οικονομία, δημιούργησε σοβαρά προβλήματα στην ουγγρική οικονομία. Οι επιπτώσεις εμφανίστηκαν σε όλο το φάσμα της οικονομικής δραστηριότητας της χώρας και ανάγκασαν την κυβέρνηση να συνάψει, το 2008, συμφωνία με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, την Ε.Ε. και την Παγκόσμια Τράπεζα, για παροχή δανείου συνολικού ύψους 20 δισ. €. Το 2010 με την αλλαγή της κυβέρνησης και της οικονομικής πολιτικής, η χώρα εμφάνισε -χαμηλή- ανάπτυξη που συνεχίστηκε και το 2011.

³ Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, συνολικά 1.701 Ούγγροι πολίτες δήλωσαν ως επίσημη θρησκεία τους τον Ελληνορθόδοξο Χριστιανισμό.

⁴ Οικονομικός Συνασπισμός κρατών του ανατολικού μπλόκ υπό την ηγεσία της Σοβιετικής Ένωσης (αντίστοιχος της ΕΟΚ).

Ο Πρωθυπουργός **Viktor Orbán**, αμέσως μόλις ανέλαβε τα καθήκοντά του και θέλοντας να ενισχύσει την οικονομία της Ουγγαρίας, εφήρμοσε μια οικονομική πολιτική με κύριους άξονες: α) την προώθηση της επιχειρηματικότητας, β) τον περιορισμό των κρατικών δαπανών, γ) την άντληση πόρων από επικερδείς τομείς της οικονομίας και δ) την υποστήριξη των νοικοκυριών μέσω φορολογικών ελαφρύνσεων. Το νέο μίγμα οικονομικής πολιτικής που εφήρμοσε η κυβέρνηση Orbán, με την επανακρατικοποίηση των ασφαλιστικών ταμείων, τη ρύθμιση των κόκκινων στεγαστικών δανείων υπέρ των δανειοληπτών και κυρίως την επιβολή έκτακτης ειδικής εισφοράς «crisis tax» (για την τριετία 2010-2012) σε τράπεζες, ασφαλιστικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, αλλά και σε μεγάλες εμπορικές επιχειρήσεις (ως επί το πλείστον πολυεθνικών συμφερόντων), προκάλεσε έντονες αντιδράσεις από τη διεθνή κοινότητα. Ακολουθώντας, η οικονομική πολιτική του Ούγγρου Πρωθυπουργού χαρακτηρίστηκε «ανορθόδοξη» και η χώρα οδηγήθηκε σε ρήξη με το ΔΝΤ (Ιούλιος 2010). Το 2011 οι διεθνείς οίκοι αξιολόγησης (Fitch, Moody's και Standards & Poor's) μείωσαν την πιστοληπτική ικανότητα της Ουγγαρίας υποβαθμίζοντας τα δεκαετή ουγγρικά κρατικά ομόλογα στην κατηγορία «σκουπιδιών» (junk bonds).

Εντούτοις, τα τελευταία χρόνια, με την κυβέρνηση να δίνει ταυτόχρονα έμφαση στη μείωση του δημοσίου χρέους, στη μείωση του κρατικού ελλείμματος, στην αύξηση των εξαγωγών και στην αύξηση των ξένων επενδύσεων, οι οικονομικοί δείκτες της Ουγγαρίας βελτιώθηκαν σημαντικά. Η θετική πορεία της ουγγρικής οικονομίας ανεκόπη το **2020**, εξαιτίας της πανδημίας του COVID-19.

Το **χρέος** της γενικής κυβέρνησης της Ουγγαρίας ως ποσοστό επί του ΑΕΠ, ακολουθεί πτωτική πορεία από το 2011 μέχρι και το 2019. Πράγματι, από 80,4% του ΑΕΠ το 2011, το χρέος της χώρας μειώθηκε στο 65,4% του ΑΕΠ το 2019. Παράλληλη πορεία ακολούθησε και ο δείκτης συμμετοχής του εξωτερικού χρέους στο συνολικό χρέος της Ουγγαρίας που από 52% το 2011 μειώθηκε σε μόλις 23% το 2019. Μέχρι και πριν την εμφάνιση του COVID-19, η κυβέρνηση δήλωνε ότι μέχρι το 2022 η χώρα θα έχει μειώσει το χρέος της στο 60% του ΑΕΠ. Εξαιτίας όμως της πανδημίας, το **2020**, το ποσοστό χρέους ως προς το ΑΕΠ, αυξήθηκε κατά 15,8 ποσοστιαίες μονάδες (η μεγαλύτερη ετήσια αύξηση που έχει σημειωθεί ποτέ), αγγίζοντας το 80,4%.

Το **έλλειμμα** φαίνεται να είναι -σε γενικές γραμμές- υπό έλεγχο με τον κρατικό προϋπολογισμό σχετικά ισορροπημένο. Το δημοσιονομικό έλλειμμα το 2018 διαμορφώθηκε σε 2,2% του ΑΕΠ και το 2019 σε 2,1% (αρχικά, ο στόχος για το συγκεκριμένο μέγεθος είχε τεθεί στο 1,8% του ΑΕΠ, όμως, η κατακόρυφη αύξηση των δαπανών από την κυβέρνηση στα τέλη του 2019 οδήγησε τις καθαρές χρηματοδοτικές ανάγκες σε λίγο πάνω από το 2%). Για το **2020**, το έλλειμμα διαμορφώθηκε στο 8,1% του ΑΕΠ.

Το 2019, ο **ρυθμός ανάπτυξης** της οικονομίας σημείωσε σημαντική αύξηση (5,1% κατά τους πρώτους εννέα μήνες του 2019 και με 5% το Δ' τρίμηνο 2019), με αποτέλεσμα η ουγγρική οικονομία να αναδειχθεί ως η ταχύτερα αναπτυσσόμενη οικονομία της Ε.Ε. Σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα Ουγγαρίας, ο ρυθμός ανάπτυξης της χώρας για το 2020 προβλεπόταν να κυμανθεί στο 3,7%. Όμως, τελικά, εξαιτίας της πανδημίας, αντί οικονομικής ανάπτυξης, το ΑΕΠ της χώρας για το **2020** συρρικνώθηκε κατά 6,5%. Ως κύρια αιτία της οικονομικής ύφεσης καταγράφεται η μείωση του εξωτερικού εμπορίου της χώρας, με τις εξαγωγές να σημειώνουν μεγαλύτερη μείωση από αυτή των εισαγωγών.

Συναλλαγματική ισοτιμία εθνικού νομίσματος Ουγγαρίας: Το φιορίνι (HUF) ακολουθεί πτωτική πορεία τα τελευταία έτη, τόσο έναντι του ευρώ όσο και του δολ. ΗΠΑ. Το 2019 η μέση ετήσια ισοτιμία υπολογίζεται σε €1 = 325,35 HUF και για το **2020** σε €1 = 351,17 HUF.

Στις βασικές βιομηχανίες της χώρας συγκαταλέγονται: αυτοκινητοβιομηχανία, δομικά υλικά, επεξεργασία τροφίμων, χημικά, πληροφορική, ηλεκτρονικά, κλωστοϋφαντουργία. Ο αγροτικός τομέας συνεισφέρει περίπου το 3,1% του ετήσιου ΑΕΠ της χώρας.

Οι άμεσες ξένες επενδύσεις (ΑΞΕ) υπολογίζονται σε πάνω από 71,6 δισεκ. ευρώ, ποσό που σε σχέση με το ΑΕΠ είναι το υψηλότερο μεταξύ των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Υπενθυμίζεται ότι το 2019, η κυβέρνηση υποστήριξε 101 μεγάλα επενδυτικά έργα συνολικής αξίας 1,705 τρισεκ. HUF (περίπου €5,15 δισεκ.), καταβάλλοντας επιδοτήσεις συνολικού ύψους 156 δισεκ. HUF (€471 εκ.). Το **2020** χαρακτηρίζεται «εξαιρετικό», ως προς την προσέλκυση επενδύσεων στη χώρα. Με την κρατική υποστήριξη, μέσω διαφόρων οικονομικών προγραμμάτων, υλοποιήθηκαν 1.433 επενδύσεις συνολικής αξίας 1.676 δισεκ. HUF (€4,65 δισεκ.), εκ των οποίων, ποσό 472 δισεκ. HUF (€1,31 δισεκ.) αποτελεί κρατική χρηματοδότηση. Επιπλέον, τα χρηματοδοτούμενα από το κράτος επενδυτικά έργα, δημιούργησαν 12.603 νέες θέσεις εργασίας και βοήθησαν να διατηρηθούν άλλες 264.595

Βασικοί οικονομικοί δείκτες

	2016	2017	2018	2019	2020
ΑΕΠ	2,1%	4,8%	4,9%	4,9%	-5,0%
Κατά κεφαλή ΑΕΠ (σε €)	11.321	11.800	13.495	14.077	-
Δημόσιο χρέος (ως % ΑΕΠ)	73,4%	74,5%*	72,9%	68,2%	80,4%
Δημόσιο έλλειμμα (ως % ΑΕΠ)	-1,5%	2%**	-2,2%	-1,8%	8,1%
Πληθωρισμός	0,4%	2,35%	2,8%	3,4%	3,3%
Ανεργία	5,1%	4,2%	3,7%	3,4%	4,5%
Μέσος μηνιαίος μικτός βασικός μισθός, σε χιλ. HUF	260,8 (€ 837)	297,0 (€ 954)	329,0 (€1.034)	360,7 (€1.093)	403,6 (€1.149)

Πηγές: α) Κεντρική Τράπεζα της Ουγγαρίας (MNB), β) Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, γ) Στατιστική Υπηρεσία Ουγγαρίας (KSH)
 (*): Μετά από απαίτηση της Ε.Ε., η Ουγγαρία ακολουθεί πλέον την μεθοδολογία της Eurostat για τον υπολογισμό του δημόσιου χρέους. (Σύμφωνα με τον παλιό υπολογισμό: 72,1%)
 (**): Για πρώτη φορά στον υπολογισμό συμπεριλαμβάνεται και το χρέος της κρατικής Τράπεζας Προώθησης Εισαγωγών-Εξαγωγών της Ουγγαρίας (Eximbank)

4. Ενεργειακή πολιτική

Η εγχώρια παραγωγή ενέργειας αγγίζει το 45% της συνολικής πρωτογενούς παραγωγής ενέργειας (TPES), καθιστώντας την Ουγγαρία εξαιρετικά εξαρτημένη από τις εισαγωγές και ως εκ τούτου ευάλωτη στις διεθνείς σχέσεις της με τους προμηθευτές της. Φυσικό αέριο και πετρέλαιο είναι οι πρωταρχικές πηγές ενέργειας, ενώ από την πυρηνική ενέργεια προέρχεται το μεγαλύτερο μέρος της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας. Το πετρέλαιο καλύπτει κυρίως της ανάγκες του κλάδου των μεταφορών, ενώ το φυσικό αέριο της ανάγκες της βιομηχανίας, αλλά και τις οικιστικές.

Σύμφωνα με στοιχεία του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας (IEA) η Σύνθεση Συνολικής Παραγωγής Πρωτογενούς Ενέργειας -TPES έχει ως ακολούθως:

Φυσικό αέριο 29,7%, αργό πετρέλαιο 27,2%, πυρηνική ενέργεια 16,4%, άνθρακας 9,3%, βιομάζα 11,7%, γεωθερμική ενέργεια 0,4%, ηλιακή 0,3%, αιολική 0,2%, υδροηλεκτρική 0,1% και εισαγωγή ηλεκτρικής ενέργειας 4,7%.

Σύμφωνα με στοιχεία της Ουγγρικής Αρχής Ενέργειας «ΜΕΚΗ», οι τιμές λιανικής πώλησης φυσικού αερίου στην Βουδαπέστη είναι οι χαμηλότερες, σε ονομαστικές τιμές, μεταξύ των πρωτευουσών της Ε.Ε. Προσαρμοσμένες σε ισοτιμία αγοραστικής δύναμης, οι τιμές λιανικής πώλησης φ/α στην Βουδαπέστη ήταν οι τέταρτες χαμηλότερες μετά του Λονδίνου, του Λουξεμβούργου και των Βρυξελλών. Η μέση λιανική τιμή πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας στην Βουδαπέστη ήταν €0,12 ανά kWh. Πρέπει να επισημανθεί ότι η Ουγγαρία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές φυσικού αερίου, κυρίως (σχεδόν αποκλειστικά) από την Ρωσία (95%). Κατά συνέπεια, στόχος της κυβέρνησης είναι η διαφοροποίηση των οδεύσεων αλλά και των πηγών προμήθειας φ/α. Θετική εξέλιξη για τα ενεργειακά συμφέροντα της Ελλάδας αποτέλεσε η προσχώρηση της Ουγγαρίας (Σεπτέμβριο 2016) στον Κάθετο Διάδρομο (Ελλάδα, Βουλγαρία, Ρουμανία, Ουγγαρία). Σε συνδυασμό με τις εξελίξεις του Διασυνδεδημένου αγωγού IGB (Ελλάδα, Βουλγαρία) και τον αγωγό BRUA (Βουλγαρία, Ρουμανία, Ουγγαρία, Αυστρία), ενισχύεται η προοπτική και δυναμική του TAP.

Στόχος της κυβέρνησης, η μείωση της ενεργειακής εξάρτησης της χώρας από την Ρωσία. Σύμφωνα με κυβερνητικές δηλώσεις, αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τρεις τρόπους: α) προμήθεια φυσικού αερίου από άλλες χώρες και μεταφορά του μέσω του αγωγού Σλοβακίας-Ουγγαρίας, β) χρήση του υπο κατασκευή στην Κροατία σταθμού υδροποιημένου φυσικού αερίου (LNG), ο οποίος θα τροφοδοτείται με φυσικό αέριο προέλευσης ΗΠΑ και γ) προμήθεια φυσικού αερίου από την Ρουμανία, από τις εταιρείες E.ON και OMV και μεταφορά του μέσω του αγωγού Ουγγαρίας-Ρουμανίας. Εντούτοις, η στενή συνεργασία με την κρατική ρωσική εταιρεία Gazprom, συνεχίζεται δεδομένου όπως υποστηρίζει η κυβέρνηση, έτσι εξασφαλίζεται η αναγκαία για την Ουγγαρία ποσότητα φ/α, σε ανταγωνιστικές τιμές.

Όσον αφορά στην ηλεκτρική ενέργεια, η Ουγγαρία έχει αυξημένες ανάγκες. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της κυβέρνησης, η ζήτηση θα αυξηθεί κατά 25% μέχρι το 2020 και προκειμένου να καλυφθεί απαιτούνται νέες επενδύσεις για την αύξηση της παραγωγής αλλά και για την αναβάθμιση του δικτύου. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, το μεγαλύτερο μέρος της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας προέρχεται από την πυρηνική ενέργεια (52,2%), ποσοστό 19,5% από άνθρακα, 16,8% από το φυσικό αέριο και 11,5% από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ). Η εξάρτηση της Ουγγαρίας από ενεργειακούς προμηθευτές (και κυρίως την Ρωσία) εντείνεται περισσότερο καθώς η χώρα καλύπτει σχεδόν το 90% των αναγκών της σε πετρέλαιο με εισαγωγές που πραγματοποιεί από την Ρωσία και περίπου 16% από το Ιράκ. Επίσης, η Ουγγαρία εισάγει προϊόντα πετρελαίου από την Σλοβακία (26,03%) και την Αυστρία (22,58%), ενώ εισάγει άνθρακα από τις ΗΠΑ (55,51%) και την Τσεχία (17,36%).

Από το 2012 η κυβέρνηση έχει υιοθετήσει την ενεργειακή στρατηγική (National Energy Strategy 2030 -NES 2030), που αντικατοπτρίζει την πολιτική βούληση και όραμα για μια μακρόχρονη βιώσιμη ενεργειακή πολιτική που θα εξασφαλίζει την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας και την ανταγωνιστικότητα στον κλάδο. Πράγματι, τα τελευταία έτη συντελέστηκαν σημαντικές αλλαγές με κυρίαρχες τη μείωση του ενεργειακού κόστους των νοικοκυριών.

Σημαντική μείωση σημειώθηκε και στις εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων, καθώς οι περισσότεροι κλάδοι της οικονομίας έχουν μειώσει την εξάρτησή τους από πηγές ενέργειας με υψηλές εκπομπές άνθρακα. Υιοθετώντας και εφαρμόζοντας πιστά την Εθνική Στρατηγική για την Κλιματική Αλλαγή (National Climate Change Strategy 2008-2025 -NCCS), η Ουγγαρία πέτυχε το 2014 μείωση ατμοσφαιρικών ρύπων κατά 40% σε σχέση με τα επίπεδα του 1990 και 24,6% σε σχέση με τα επίπεδα του 2005. Εντούτοις, η χώρα καταβάλλει τεράστιες προσπάθειες για την αύξηση του ποσοστού χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Πράγματι, το 2017 και 2018 σημειώθηκε τεράστια αύξηση των επενδύσεων στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και κυρίως στα ηλιακά πάνελ. Συνολικά, οι επενδύσεις για πράσινη ανάπτυξη άγγιξαν τα \$649 εκ. Η αύξηση αποδίδεται στην αλλαγή της

πολιτικής των επιδοτήσεων, στην ευκολία χρηματοδότησης και στη μείωση του κόστους απόκτησης νέων τεχνολογιών, παράγοντες που ώθησαν τους επενδυτές στην κατασκευή μικρών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με δυναμικότητα αρκετών δεκάδων megawatt.

B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οι επιδόσεις της Ουγγαρίας υπολείπονται του μέσου όρου της Ε.Ε., σε τομείς που προσδιορίζουν το επιχειρηματικό περιβάλλον μιας χώρας, όπως η ταχύτητα αλλαγής της νομοθεσίας, η πολυπλοκότητα των διοικητικών πράξεων (γραφειοκρατία) και το επίπεδο των προσφερομένων σε επιχειρήσεις υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Πιο συγκεκριμένα, οι επιχειρηματίες και επενδυτές, προβληματίζονται για τον χαμηλό βαθμό προβλεψιμότητας και σταθερότητας του κανονιστικού πλαισίου. Για παράδειγμα, χρειάζονται κατά μέσο όρο, μόνο 46 ημέρες από την υιοθέτηση ενός Σχεδίου Νόμου, μέχρι την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, περίοδος που κρίνεται ανεπαρκής για την δημόσια διαβούλευση και αφήνει ελάχιστα περιθώρια προσαρμογής σε όσους επηρεάζονται από τις αλλαγές που το νομοσχέδιο επιφέρει. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2014 ο μέσος όρος για δημόσια διαβούλευση ήταν 5 ημέρες, ενώ το 2015 ο αριθμός των ημερών μειώθηκε σε 3,5. Επιπλέον, οι διαβουλεύσεις πάνω σε Σχέδια Νόμου, συνήθως δεν είναι δημόσιες, αντιθέτως, τείνουν να είναι άτυπες και λαμβάνουν χώρα μεταξύ επιλεγμένων ενδιαφερομένων μερών.

Το 2015 η ουγγρική κυβέρνηση υιοθέτησε μια στρατηγική για την ανάπτυξη της Δημόσιας Διοίκησης και των δημοσίων υπηρεσιών (Public Administration and Public Services Development Strategy 2014-2020), με στόχο την μείωση του φόρτου εργασίας και του χρόνου ανταπόκρισης της δημόσιας διοίκησης κατά 20%, καθώς και τη μείωση του κόστους των διοικητικών πράξεων και τελών κατά 10%.

Επίσης, υπάρχουν περιορισμοί στην ίδρυση και λειτουργία καταστημάτων λιανικής, οι οποίοι επιβάλλονται κυρίως σε ξένες εταιρείες που διατηρούν μεγάλες αλυσίδες καταστημάτων λιανικής. Το περιοριστικό περιβάλλον σε συνδυασμό με τις συχνές αλλαγές της σχετικής νομοθεσίας, υπονομεύουν τον περαιτέρω εκσυγχρονισμό του κλάδου λιανικού εμπορίου. Σύμφωνα εξάλλου με πρόσφατη έκθεση της Ε.Επιτροπής, τα περιθώρια προσαυξήσεων των τιμών (mark-ups) στην Ουγγαρία, ακολουθούν εδώ και μια δεκαετία ανοδική πορεία και είναι τα τρίτα υψηλότερα στην Ευρώπη. Επίσης, ο αριθμός των «κλειστών» επαγγελματιών στην Ουγγαρία είναι σχεδόν ο διπλάσιος του μέσου όρου της Ε.Ε.

Σύμφωνα με το World Economic Forum, η διαφθορά στην Ουγγαρία παραμένει σε υψηλά επίπεδα και υπονομεύει την ανταγωνιστικότητα της χώρας. Η κυβέρνηση υιοθέτησε πρόγραμμα κατά της διαφθοράς (National Anticorruption Action Programme 2015-2018) με έμφαση στην χρηστή διαχείριση, χωρίς όμως να υπάρχει, επί του παρόντος τουλάχιστον, εμφανής βελτίωση σε δημόσιους οργανισμούς.

Όσον αφορά στους δημόσιους διαγωνισμούς προμηθειών, η κατάσταση έχει σαφώς βελτιωθεί, όμως, η εικόνα που έχει ο επιχειρηματικός κόσμος για τα επίπεδα διαφθοράς στην Ουγγαρία, παραμένει αρνητική και πάντως υπολείπεται του μέσου όρου της Ε.Ε. Το 2015, το 81% του επιχειρηματικού κόσμου στην Ουγγαρία πίστευε ότι η διαφθορά στη χώρα είναι ευρέως διαδεδομένη (το αντίστοιχο ποσοστό στην Ε.Ε. ήταν 71%). Το 60% των επιχειρηματιών έχει την πεποίθηση ότι στους δημόσιους διαγωνισμούς προμηθειών οι προδιαγραφές είναι «φωτογραφικές», ενώ 52% πιστεύει ότι οι τιμές των προσφορών είναι προσυνεννοημένες. Τέλος, 27% των επιχειρήσεων που έχουν συμμετάσχει σε πρόσφατο δημόσιο διαγωνισμό στην Ουγγαρία πιστεύουν ότι αποκλείστηκαν εξαιτίας του υψηλού επιπέδου διαφθοράς που επικρατεί στο σύστημα των δημοσίων διαγωνισμών. Στατιστικά στοιχεία

δείχνουν εξάλλου ότι το 2015, το ποσοστό των απευθείας αναθέσεων (μη δημοσιοποιημένων) άγγιξε το 13% (στην Ε.Ε.: 4%), ενώ στο 36% των περιπτώσεων αναθέσεων με διαγωνισμό, υπήρχε μόνο μία προσφορά πάνω από το κατώτατο αποδεκτό όριο του διαγωνισμού (στην Ε.Ε.: 21%). Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της “Transparency International”, η Ουγγαρία, από το 2012 κι έθιν, έχει απολέσει 11 βαθμούς στην αξιολόγησή της (η περίοδος συμπίπτει με την αύξηση του ελέγχου της κυβέρνησης επί των κρατικών θεσμών και της «φίμωσης» της Κοινωνίας των Πολιτών) και βρίσκεται στην προτελευταία θέση μεταξύ των χωρών της Ε.Ε. (στην τελευταία βρίσκεται η Βουλγαρία). Κατά συνέπεια, η διαφθορά παραμένει βασικός ανασχετικός παράγοντας για την πρόοδο των πολιτών, τη βελτίωση των κοινωνικών υπηρεσιών και την ανάπτυξη της οικονομίας.

Όσον αφορά στο οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο, όπως έχει ήδη αναφερθεί είναι αρκετά εκτεταμένο. Όμως, πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι σε αντίθεση με το υψηλού επιπέδου δίκτυο αυτοκινητοδρόμων, το επαρχιακό οδικό δίκτυο αντιμετωπίζει αρκετές φθορές και υπολείπεται σε συντήρηση. Παράλληλα, τόσο το σιδηροδρομικό δίκτυο όσο και οι υποδομές για ναυσιπλοΐα στον Δούναβη, χρειάζονται περαιτέρω βελτίωση.

1. Θεσμικό πλαίσιο

Νομική μορφή εταιρειών

Οι νομικές προϋποθέσεις για την ίδρυση και λειτουργία μιας επιχείρησης στην Ουγγαρία δεν διαφοροποιούνται σε γενικές γραμμές από τα ισχύοντα στα υπόλοιπα κ-μ της Ε.Ε. Μια επιχείρηση μπορεί να λάβει μία από τις παρακάτω νομικές μορφές:

- Ομόρρυθμη Εταιρεία-ΚΚΤ (Ο.Ε.)
- Ετερόρρυθμη Εταιρεία-ΒΤ (Ε.Ε.)
- Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης-ΚΦΤ (Ε.Π.Ε.)
- Ανώνυμη Εταιρεία RT (Α.Ε.): διακρίνονται σε ΖΡΤ και ΝΥΡΤ. Οι ΝΥΡΤ είναι οι Α.Ε. που έχουν κυκλοφορήσει δημόσια μέρος ή το σύνολο των μετοχών τους.

Η πιο διαδεδομένη νομική μορφή για ξένες επιχειρήσεις στην Ουγγαρία είναι ΚΦΤ (Ε.Π.Ε.) ή ΖΡΤ/ΝΥΡΤ (Α.Ε.). Στις δύο πρώτες νομικές μορφές (ΚΚΤ-Ο.Ε. και ΒΤ-Ε.Ε.) τα μέλη ευθύνονται απεριόριστα για τις υποχρεώσεις της επιχείρησης και η λειτουργία τους είναι λιγότερο τυποποιημένη από αυτή των επόμενων δύο μορφών. Στις επιχειρήσεις με νομική μορφή ΚΦΤ, ΖΡΤ και ΝΥΡΤ οι μέτοχοι έχουν περιορισμένη ευθύνη, μέχρι του ποσού του εταιρικού τους μεριδίου ή του μετοχικού τους κεφαλαίου. Στην Ουγγαρία αλλοδαποί μπορούν να ιδρύσουν ή να γίνουν μέτοχοι σε εταιρείες ΚΦΤ, ΖΡΤ και ΝΥΡΤ είτε σαν φυσικά είτε σαν νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του εσωτερικού δικαίου της χώρας προέλευσής τους.

Ίδρυση εταιρείας:

Απαιτείται Καταστατικό υπογεγραμμένο από όλα τα μέλη της εταιρείας. Για εταιρείες ΚΦΤ, ΖΡΤ και ΝΥΡΤ ιδρυτής μπορεί να είναι και ένα μόνο πρόσωπο. Για εταιρείες ΚΚΤ και ΒΤ απαιτούνται δύο ή περισσότερα άτομα. Στις ΚΦΤ το Καταστατικό πρέπει να καθορίζει, μεταξύ άλλων, το μερίδιο ευθύνης εκάστου μέλους καθώς και τα δικαιώματα ψήφου.

Άδεια λειτουργίας:

Εκδίδεται με την εγγραφή της επιχείρησης στο αρμόδιο Δικαστήριο Καταχώρησης Εταιρειών. Μέχρι να εκδοθεί η άδεια, η επιχείρηση τελεί υπό προσωρινή νομική μορφή (“pre-company”). Η επιχείρηση οφείλει, εντός 30 ημερών από την υπογραφή του Καταστατικού της, να υποβάλλει αίτηση έκδοσης άδειας λειτουργίας στο αρμόδιο Δικαστήριο Καταχώρησης Εταιρειών. Εάν το Δικαστήριο δεν εκδώσει απόφαση εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, τότε η εγγραφή συντελείται αυτόματα.

Κεφαλαιακή δομή:

Για τις εταιρείες KFT απαιτείται κεφάλαιο τουλάχιστον 3 εκατ. ουγγρ. φιορινιών-HUF (περίπου €8.543)⁵, σε μετρητά ή σε είδος (δηλ. αντικείμενα ή πνευματική ιδιοκτησία με αγοραία αξία), ενώ κάθε εταιρικό μέλος θα πρέπει να συμμετάσχει με τουλάχιστον HUF 500 χιλ. (περίπου €1.538). Τουλάχιστον το ήμισυ του κεφαλαίου σε μετρητά θα πρέπει να κατατεθεί σε τραπεζικό λογαριασμό της επιχείρησης πριν την κατάθεση της αίτησης για έκδοση άδειας λειτουργίας. Στην περίπτωση της εταιρικής μορφής ZRT, το εγγεγραμμένο κεφάλαιο δεν πρέπει να υπολείπεται των HUF 5 εκ. (περίπου € 14.238) ενώ στην περίπτωση της NYRT, το μετοχικό κεφάλαιο θα πρέπει να υπερβαίνει τα HUF 20 εκ. (περίπου € 56.952). Τέλος, οι ZRT και NYRT που απασχολούν περισσότερους από 200 εργαζόμενους υποχρεούνται να συστήσουν Εποπτικό Συμβούλιο (Supervisory Board).

Σήμανση προϊόντων

Τα προϊόντα προέλευσης από χώρες-μέλη της Ε.Ε. καλύπτονται από τα εν ισχύ πιστοποιητικά που ορίζουν οι αντίστοιχοι κοινοτικοί κανονισμοί. Ωστόσο, η Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή της Ουγγαρίας, βάσει της εγχώριας ισχύουσας νομοθεσίας, ορίζει ότι ο εισαγωγέας-διακινητής του εισαγόμενου προϊόντος είναι υποχρεωμένος για τη σωστή και πλήρη καταγραφή των σχετικών στοιχείων του προϊόντος στην ουγγρική γλώσσα (είδος, όνομα εισαγωγέα, χώρα προέλευσης, όνομα παραγωγού, κωδικό αριθμό καταχώρησης κ.ά.). Η πλέον συνήθης και οικονομική πρακτική σε αυτές τις περιπτώσεις είναι η τοποθέτηση μιας μικρής αυτοκόλλητης ταινίας στη συσκευασία του προϊόντος, προκειμένου να ενημερωθεί ο καταναλωτής στην ουγγρική γλώσσα, διατηρώντας την ήδη υπάρχουσα ετικέτα στην ελληνική ή αγγλική. Σε άλλες περιπτώσεις, κατόπιν υποδείξεως και συνδρομής του εισαγωγέα, δημιουργείται μια νέα ετικέτα, η οποία θα περιέχει τις απαραίτητες πληροφορίες στην ουγγρική (σε αρκετά προϊόντα συναντάται η καταγραφή του προϊόντος σε πολλές γλώσσες).

Αναφορικά με τις προωθητικές ενέργειες για τη διαφήμιση ενός προϊόντος στην ουγγρική αγορά, αυτές συνήθως επιτυγχάνονται σε στενή συνεργασία με τον αντιπρόσωπο-εισαγωγέα στην Ουγγαρία, ο οποίος διαθέτοντας την κατάλληλη γνώση της αγοράς επιλέγει και προτείνει εκείνες τις κινήσεις που θα συμβάλλουν στη σωστή τοποθέτηση και προώθηση του προϊόντος. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω μια διαφημιστική δράση για προώθηση προϊόντων περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, καταχωρήσεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό ουγγρικό τύπο, σε ιστοσελίδες (websites), συμπερίληψη σε ενημερωτικά φυλλάδια, στοχευόμενες δημοσιεύσεις και παρουσιάσεις, προσφορά δώρων, συμμετοχή σε εκδηλώσεις κ.ά. Επίσης υφίσταται και η δυνατότητα καταχώρησης αγγελίας εκ μέρους των ενδιαφερομένων εταιρειών (στην ουγγρική), σχετικά με την αναζήτηση αντιπροσώπου ή συνεργάτη, με σύντομη περιγραφή της εταιρείας και των προϊόντων που θέλουν να προωθήσουν στην ουγγρική αγορά.

2. Στρατηγική εισόδου

Οι ελληνικές επιχειρήσεις προκειμένου να δραστηριοποιηθούν με επιτυχία στην Ουγγαρία, θα πρέπει να ακολουθήσουν μια μεθοδική και συστηματική προσέγγιση της αγοράς, ώστε να υπάρξει η σχετική εξοικείωση με τις ουγγρικές επιχειρήσεις και να δημιουργηθεί η απαραίτητη εμπορική εμπιστοσύνη.

Το μικρό μέγεθος της αγοράς και η χαμηλή αγοραστική δύναμη του μέσου Ούγγρου καταναλωτή (είτε αυτό αφορά είδη διατροφής, ένδυσης, υπόδησης, εξοπλισμού οικιών, μηχανολογικού εξοπλισμού, υλικών οικοδομής, κλπ) θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπ' όψιν, προκειμένου οι ελληνικές εξαγωγικές επιχειρήσεις, να μπορούν να προσφέρουν προϊόντα με αξιόλογο συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι των υπολοίπων ανταγωνιστών (εγχώριων και ξένων) με παρεμφερή προϊόντα. Προϊόντα τα οποία αποτελούν υποκατάστατα ή ανταγωνιστικά αντίστοιχων ουγγρικών προϊόντων αντιμετωπίζονται με διστακτικότητα, σκεπτικισμό και δεν τυγχάνουν ίσης αντιμετώπισης.

⁵ Μετατροπή σε € με μέση ετήσια ισοτιμία 2020 (€1 = 351,17 HUF). Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Ουγγαρίας (MNB).

Σε γενικές γραμμές όμως οι οικονομίες των δύο χωρών είναι συμπληρωματικές, αποτελώντας τη βάση για περαιτέρω ανάπτυξη του διμερούς εμπορίου.

Επίσης για να πεισθούν οι ουγγρικές επιχειρήσεις στη διαφοροποίηση των προμηθευτών τους ή στη διακοπή μακροχρόνιων συνεργασιών, θα πρέπει οι ελληνικές επιχειρήσεις να κερδίσουν την αποδοχή τους.

Η εμπορική νοοτροπία των ουγγρικών επιχειρήσεων καθορίζεται και από την γεωγραφική και πολιτισμική εγγύτητα με οικονομικά και εμπορικά ισχυρές χώρες (Αυστρία, Γερμανία, Ιταλία, Τσεχία) και τις προσανατολίζει σε αναζήτηση συνεργασιών με επιχειρήσεις των χωρών αυτών, που χαρακτηρίζονται ως τεχνολογικά προηγμένες.

Ειδικότερα όσον αφορά στα βιομηχανικά και επαγγελματικά προϊόντα, οι ελληνικές επιχειρήσεις δεν είναι όσο θα έπρεπε γνωστές στη ουγγρική αγορά. Τομείς δραστηριότητας ελληνικών επιχειρήσεων που αφορούν όπως στην κατασκευή μηχανολογικού εξοπλισμού και εργαλείων, δομικών και κατασκευαστικών υλικών, ηλεκτρολογικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, χημικών και πλαστικών προϊόντων, αγροτεχνολογίας, απλώς για αναφέρουμε ενδεικτικά ορισμένους εξ αυτών, δεν τυγχάνουν ανάλογης αναγνωρισιμότητας. Η αποτελεσματική προσέγγιση των ουγγρικών επιχειρήσεων απαιτεί προσωπική επαφή, γνωριμία και επίσκεψη των εγκαταστάσεων για να δημιουργηθεί και το κατάλληλο επιχειρηματικό περιβάλλον. Όπως πάντα η τιμή του προϊόντος αποτελεί καθοριστικό παράγοντα χωρίς όμως να μπαίνουν σε δεύτερη μοίρα και άλλες παράμετροι, όπως: η ποιότητα κατασκευής, η αξιοπιστία στους χρόνους παράδοσης, η παροχή επαρκούς τεχνικής υποστήριξης, ο διακανονισμός των τρόπων πληρωμής.

Οι ελληνικές επιχειρήσεις καλούνται έτσι να αντιμετωπίσουν την διπλή πρόκληση του ανταγωνισμού τόσο έναντι των εγχώριων επιχειρήσεων όσο και έναντι των υπολοίπων ξένων. Η σωστή επιλογή ενός αντιπροσώπου με γνώση της αγοράς αποτελεί συνήθως τον προσφορότερο τρόπο για την είσοδο στην αγορά και την ανάπτυξη των εξαγωγών. Για την επιλογή όμως του κατάλληλου ατόμου είναι αναγκαία η επίσκεψη στην αγορά και η προσωπική επαφή με τους εν δυνάμει αντιπροσώπους. Η συμμετοχή ή η επίσκεψη στελεχών ελληνικών επιχειρήσεων σε Εκθέσεις που διοργανώνονται στην Ουγγαρία μπορεί να συνεισφέρει στις επιχειρηματικές επαφές και στην παρουσίαση των πραγματικών δυνατοτήτων των ελληνικών επιχειρήσεων. Οι κυριότερες εξ αυτών, ανά κλάδο, είναι:

- AGRO+MASH EXPO-International Agriculture and Agricultural Machinery Exhibition
- CONSTRUMA-International Building Trade Exhibition
- HUNGAROTHERM- International Trade Exhibition for Heating Ventilation, Air-Condition Technology And Sanitation
- INDUSTRY DAYS -International Industrial Trade Exhibition
- SIRHA -International Food, Drink, Food Processing and Hospitality Trade Fair
- Technology
- UTAZAS - International Tourism Exhibition

3. Καταναλωτικά πρότυπα / Προβλήματα

Όπως επισημάνθηκε ήδη, το μικρό μέγεθος της αγοράς και η χαμηλή αγοραστική δύναμη του μέσου Ούγγρου καταναλωτή (είτε για είδη διατροφής, ένδυσης και υπόδησης, είτε για οικιακό ή μηχανολογικό εξοπλισμό, αλλά και για άλλα προϊόντα όπως δομικά υλικά, τουριστικές υπηρεσίες, κλπ) θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπ' όψιν, προκειμένου οι ελληνικές επιχειρήσεις προσαρμόσουν ανάλογα την τιμολογιακή πολιτική τους και καταφέρουν να προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες σε ανταγωνιστικές τιμές.

Επίσης για να πεισθούν οι ουγγρικές επιχειρήσεις στη διαφοροποίηση των προμηθευτών τους ή στη διακοπή μακροχρόνιων συνεργασιών, προκειμένου να ξεκινήσουν νέα συνεργασία με ελληνικές εταιρείες, θα πρέπει οι ελληνικές επιχειρήσεις να κερδίσουν την εμπιστοσύνη τους και την επαγγελματική αποδοχή τους. Η εμπορική νοοτροπία των ουγγρικών επιχειρήσεων καθορίζεται και από την γεωγραφική και πολιτισμική εγγύτητα με οικονομικά και εμπορικά ισχυρές χώρες (Αυστρία, Γερμανία, Ιταλία, Τσεχία) και τις προσανατολίζει σε αναζήτηση συνεργασιών με επιχειρήσεις των χωρών αυτών, που χαρακτηρίζονται ως τεχνολογικά προηγμένες.

Σε γενικές γραμμές, δεν υπάρχουν ιδιαίτερα προβλήματα και εμπόδια στις μεταξύ των δύο χωρών εμπορικές συναλλαγές. Εντούτοις, κατά καιρούς ανακύπτουν διάφορα θέματα που κυρίως συνοψίζονται στα παρακάτω:

Μεταφορές

Στο πλαίσιο συνεργασίας των ουγγρικών τελωνειακών αρχών με Interpol, Παγκόσμιο Οργανισμό Τελωνείων-WCO και των αρμοδίων Κοινοτικών οργάνων, έχουν τεθεί σε εφαρμογή αυστηροί συνοριακοί και τελωνειακοί έλεγχοι σε φορτηγά διεθνών μεταφορών, ανεξαρτήτως εθνικότητας, προέλευσης ή περιεχομένου φορτίων, είτε τα φορτία προορίζονται για Ουγγαρία είτε διέρχονται από τη χώρα (transit).

Έλληνες οδηγοί φορτηγών, μπορεί να αντιμετωπίσουν προβλήματα όταν εκτελούν μεταφορές προς την Ουγγαρία ή τη διασχίζουν transit. Οι περισσότερες των περιπτώσεων αφορούν σε επιβολή προστίμων λόγω λανθασμένης τοποθέτησης φορτίου ή κατανομής του ανά άξονα, μεταβολής βάρους ζύγισης του ίδιου φορτίου από τελωνείο σε τελωνείο στην Ουγγαρία, ελλιπή ή λανθασμένη αναγραφή των προβλεπόμενων διοικητικών στοιχείων (όνομα οδηγού, ρύθμιση ταχογράφων, τήρηση ωραρίου κλπ.).

Επίσης, προβλήματα παρουσιάζονται στην ορθή εφαρμογή του νέου συστήματος υποχρεωτικής είσπραξης ηλεκτρονικών διοδίων, με την ονομασία “HU-GO”, που αφορά όλα τα επαγγελματικά φορτηγά μικτού βάρους άνω των 3,5 τόνων.

Ηλεκτρονικές απάτες

Έχουν σημειωθεί αλλεπάλληλα κρούσματα παραπλάνησης ελληνικών επιχειρήσεων μέσω Διαδικτύου. Επισημαίνεται ότι πέραν των νομίμως καταχωρημένων και αξιόπιστων ουγγρικών εταιρειών, που χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο για εμπόριο και προβολή των προϊόντων τους, κατά καιρούς εμφανίζονται, αμφίβολης προέλευσης, ιστοσελίδες εταιρειών που φέρονται να έχουν την έδρα τους στην Ουγγαρία και προσφέρουν προϊόντα σε ιδιαίτερες χαμηλές τιμές. Στις ιστοσελίδες των εταιρειών αυτών, συνήθως αναφέρεται ότι υπάρχει η δυνατότητα εμπορίας πολλών και διαφορετικών προϊόντων, σε ιδιαίτερες ελκυστικές τιμές (συχνότερα καταχωρούνται προϊόντα ξυλείας, καυσόξυλα-pellets, ζάχαρη, αλεύρι, scrap, μέρη από πουλερικά, αναπτήρες και φυτικά έλαια). Οι προσφερόμενες τιμές πώλησης των προϊόντων, είναι προκλητικά χαμηλές σε σχέση με τον υπόλοιπο ανταγωνισμό στην αγορά, προκειμένου να προσελκύσουν ανυποψίαστες εταιρείες και καλόπιστους επιχειρηματίες. Τα στοιχεία επικοινωνίας των εταιρειών που επιχειρούν την απάτη, είναι συνήθως ηλεκτρονικές ταχυδρομικές διευθύνσεις (yahoo, gmail, hotmail, κλπ) και αριθμοί ουγγρικών καρτοκινητών τηλεφώνων, έτσι ώστε να καθίσταται εξαιρετικά δύσκολος ο οποιοσδήποτε έλεγχος και εντοπισμός τους.

Η πλέον συνηθισμένη τακτική που ακολουθούν οι εν λόγω «εταιρείες» για να αποσπάσουν χρηματικά ποσά από τα θύματά τους, είναι να θέτουν ως προϋπόθεση ολοκλήρωσης της εμπορικής συναλλαγής την αποστολή εμβάσματος ή προκαταβολής, μικρού όμως ύψους (συνήθως μεταξύ €1.000 - €2.000,

χωρίς να αποκλείονται μεγαλύτερα ποσά, αλλά πάντως πολύ χαμηλά ως προς τη συνολική αξία της παραγγελίας) ώστε να μην αποθαρρυνθούν οι ενδιαφερόμενοι. Τα χρηματικά αυτά εμβάσματα, οι εταιρείες-θύματα καλούνται να αποστείλουν:

- α) σε τραπεζικούς λογαριασμούς ουγγρικών τραπεζών, για τον έλεγχο των οποίων απαιτείται δικαστική εντολή
- β) μέσω του διεθνούς συστήματος ηλεκτρονικών πληρωμών και αυθημερόν εκτέλεσης της εντολής (π.χ. Western Union)
- γ) σε τραπεζικά ιδρύματα εκτός Ουγγαρίας (συνήθως σε Πολωνία, Βουλγαρία, Βόρειος Μακεδονία, και αλλού)

Τα στοιχεία και παραστατικά που προωθούνται στις ελληνικές επιχειρήσεις (προτιμολόγια, δελτία παραγγελίας, συμφωνίες συνεργασίας, εγγυητικές επιστολές, κ.ά.), για να τις πείσουν να αναπτύξουν συνεργασία, περιλαμβάνουν:

- α) ανύπαρκτες επωνυμίες «εταιρειών» με παραπλανητικά ονόματα υπευθύνων και δ/νσεων (π.χ. πάγκα, πλατείες, ανύπαρκτες οδοί και αριθμοί, κλπ)
- β) οικειοποίηση στοιχείων υπαρκτών εταιρειών (με χρήση επωνυμίας και δ/νσης), των οποίων το αντικείμενο εμπορικής δραστηριότητας μπορεί να είναι ακριβώς το ίδιο, παραπλήσιο, ή και εντελώς διαφορετικό.

Οι ελληνικές επιχειρήσεις θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικές στις συναλλαγές τους με εταιρείες που έχουν εντοπίσει μέσω Διαδικτύου, και οι οποίες εμφανίζονται ως ουγγρικές. Ειδικότερα, θα πρέπει να αποφεύγεται η αποστολή χρηματικών εμβασμάτων, ανεξαρτήτως ποσού, αν δεν έχει προηγηθεί έστω και υποτυπώδης έλεγχος για τις εταιρείες αυτές. Επισημαίνουμε ότι ακόμη και σε έναν πολύ απλό έλεγχο (π.χ. περιήγηση στην ιστοσελίδα της εταιρείας), είναι δυνατόν να εντοπισθεί κάποιο ή περισσότερα από τα στοιχεία/ενδείξεις απάτης που προαναφέραμε.

Το Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων (ΟΕΥ) της Ελληνικής Πρεσβείας στην Βουδαπέστη είναι σε θέση να ενεργήσει προληπτικό έλεγχο και να συλλέξει χρήσιμες πληροφορίες για οποιαδήποτε νόμιμη εταιρεία που λειτουργεί στην Ουγγαρία. Ο μη εντοπισμός εταιρειών, τα αναληθή ή ελλιπή στοιχεία τους, τυχόν αποκλίσεις από το αντικείμενο εμπορικής δράσης τους, κλπ, αποτελούν ενδείξεις για πιθανή απάτη και πάντως, σε κάθε περίπτωση, είναι παράγοντες που πρέπει ο Έλληνας επιχειρηματίας να γνωρίζει και να σταθμίσει προσεκτικά, προτού προβεί σε οποιαδήποτε συνεργασία. Προληπτική σχετική επικοινωνία με το Γραφείο ΟΕΥ αποτρέπει τυχόν απάτες εις βάρος Ελλήνων επιχειρηματιών, ή τουλάχιστον περιορίζει σημαντικά τις πιθανότητες να εξαπατηθούν από επιτήδειους κατά την επιχειρηματική τους δραστηριότητα στην Ουγγαρία.

Εμπόριο εποχικών φρούτων (κυρίως καρπουζιών)

Προστριβές μεταξύ Ελλήνων και Ούγγρων επιχειρηματιών δημιουργούνται κατά τη διαδικασία εισαγωγής και διακίνησης ελληνικών καρπουζιών στην Ουγγαρία. Το πρόβλημα εντοπίζεται συνήθως προς τα μέσα της καλοκαιρινής περιόδου, όταν στην αγορά εμφανίζονται τα ουγγρικής παραγωγής καρπούζια (τα οποία έχουν χαμηλότερη τιμή). Τότε, οι Ούγγροι εισαγωγείς προφασίζονται ότι δεν μπορούν να διαθέσουν στην ουγγρική αγορά τα (ακριβότερα) ελληνικά καρπούζια στην προσυμφωνημένη τιμή και απαιτούν από τους Έλληνες εξαγωγείς να αναπροσαρμόσουν προς τα κάτω την τιμολόγηση (απειλώντας πολλές φορές ότι δεν θα εξοφλήσουν το εμπόρευμα, ότι θα διακόψουν κάθε συνεργασία κλπ.). Οι Έλληνες εξαγωγείς θα πρέπει να επιδεικνύουν προσοχή και να ασφαλίζουν τα εμπορεύματά τους κατά παντός κινδύνου.

4. Διεθνείς Εκθέσεις

Η συμμετοχή (ή, επίσκεψη στελεχών) ελληνικών επιχειρήσεων σε Εκθέσεις που διοργανώνονται στην Ουγγαρία, ενισχύει την ελληνική παρουσία στην ουγγρική αγορά, δημιουργεί προϋποθέσεις για επιτυχημένες επιχειρηματικές επαφές και αναδεικνύει τις πραγματικές δυνατότητες των ελληνικών επιχειρήσεων. Οι κυριότερες διεθνείς εκθέσεις στις οποίες θα υπήρχε ενδιαφέρον συμμετοχής από ελληνικές εταιρείες, είναι:

- «AGROMASHEXPO», η μεγαλύτερη έκθεση αγροτικού εξοπλισμού (μηχανήματα, εργαλεία, αυτοματισμοί, λιπάσματα, εντομοκτόνα, παρασιτοκτόνα, σπόροι σποράς, κλπ) στην Ουγγαρία
- «BOAT SHOW», Ναυτικό σαλόνι Βουδαπέστης. Ενδιαφέρουσα έκθεση με προοπτικές για την ελληνική βιομηχανία κατασκευαστών μικρών σκαφών και ναυτιλιακών ειδών.
- «CONSTRUMA», Διεθνής Έκθεση Κατασκευών και Δομικών Υλικών. Μεταξύ των σημαντικότερων στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη.
- «SIRHA-BUDAPEST», Διεθνής Έκθεση 'HoReCa' Τροφίμων και Ποτών. Διοργανώνεται ανά διετία.
- «HUNGAROTHERM» (International Trade Exhibition for Heating, Ventilation, Air Condition Technology and Sanitation) Η εν λόγω Έκθεση συμπεριλαμβάνει και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (αντικαταστάοντας την Έκθεση RENE0).
- «TRAVEL-UTAZAS», Διεθνής Έκθεση Τουρισμού

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ – ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ

Γενικά περί Φορολογίας:

Η φορολογία στην Ουγγαρία χωρίζεται σε δύο κατηγορίες: α) την Κεντρική (την πηγή των κρατικών εσόδων) και β) την κατά Περιφέρειες (την πηγή των εσόδων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης). Οι κεντρικοί φόροι κατηγοριοποιούνται σε «Γενικούς» και «Ειδικούς», αναλόγως του επιδιωκόμενου σκοπού.

Στους Γενικούς Φόρους συμπεριλαμβάνονται οι εταιρικοί φόροι, ο ΦΠΑ και ο φόρος εισοδήματος, ενώ στους Ειδικούς Φόρους συμπεριλαμβάνονται οι φόροι σε συγκεκριμένους κλάδους ή βιομηχανίες της χώρας (π.χ. ενεργειακός φόρος, φόρος τηλεπικοινωνιών, φόρος για τη δημόσια υγεία, κλπ). Οι φόροι της Περιφέρειας / Δημοτικοί φόροι (φόροι σε τοπικές επιχειρήσεις, φόρος γης, φόρος κτιρίων κλπ), επιβάλλονται από τις Νομαρχίες, τους Δήμους και τις Κοινότητες οι οποίοι καθορίζουν και το ύψος των φόρων αυτών. Επισημαίνεται ότι στο φορολογικό σύστημα της Ουγγαρίας, οι κεντρικοί φόροι εφαρμόζονται συνήθως επί των δαπανών και όχι επί των εισοδημάτων. Επίσης, φαίνεται ότι μεγαλύτερο βάρος δίδεται στους γενικούς φόρους, παρά στους ειδικούς. Πάντως, ως πλήρες μέλος της Ε.Ε., η Ουγγαρία έχει εναρμονίσει τη νομοθεσία της για τον ΦΠΑ, τους εισαγωγικούς δασμούς και τον φόρο πολυτελείας. Επιπλέον, η Ουγγαρία φροντίζει ώστε και το σύνολο της σχετικής νομοθεσίας, να συμβαδίζει με τις απαιτήσεις της Ε.Ε., του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) και με το σύστημα για τη “Διάβρωση της φορολογικής βάσης και τη μεταφορά κερδών” (Base Erosion Profit Shifting - BEPS).

1. Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας

Η Ουγγαρία έχει συνάψει Συμφωνίες Αποφυγής Διπλής Φορολογίας με 67 χώρες και Συμφωνίες Αμοιβαίας Προστασίας Επενδύσεων με 57 χώρες, με σημαντικότερη την πρόβλεψη για απαγόρευση διμειψης περιουσιακών στοιχείων, παρά μόνο για λόγους σημαντικού εθνικού συμφέροντος. Στην περίπτωση αυτή το ουγγρικό κράτος υποχρεούται σε καταβολή πλήρους αποζημίωσης.

2. Φορολογία Φυσικών Προσώπων

Φυσικά πρόσωπα στην Ουγγαρία, δύνανται να εμπλακούν σε κανονική και μόνιμη επιχειρηματική δραστηριότητα με σκοπό το κέρδος, με δική τους ευθύνη, ως ιδιώτες επιχειρηματίες (στην κατηγορία συμπεριλαμβάνονται επίσης οι συμβολαιογράφοι και οι δικηγόροι). Ο συντελεστής φορολογίας του ατομικού εισοδήματος των ιδιωτών επιχειρηματιών, καθορίζεται στο 9%. Όμως, ο ιδιώτης επιχειρηματίας υποχρεούται σε επιπρόσθετη φορολόγηση με 15% των μετά-φόρων εισοδημάτων του από την επιχειρηματική του δράση. Ο φορολογικός συντελεστής ατομικών εισοδημάτων κατοίκων-ιδιωτών της Ουγγαρίας (συμπεριλαμβάνονται και οι πολίτες της Ε.Ε., αλλά και τρίτων χωρών που έχουν, όμως, άδεια παραμονής), ανέρχεται σε 15% επί της φορολογικής τους βάσης.

Σχετικά με τις εισφορές για κοινωνική ασφάλιση, σημειώνεται ότι ο εργαζόμενος καταβάλλει 10% επί του μισθού του για το συνταξιοδοτικό και 8,5% για ιατροφαρμακευτική κάλυψη. **Από 1/1/2020** οι φόροι αυτοί, συνταξιοδοτικός και περίθαλψης, αντικαθίστανται από μία **νέα εισφορά κοινωνικής ασφάλισης** ύψους 18,5%, από την οποία θα εξαιρούνται όλοι οι συνταξιούχοι εργαζόμενοι. Παράλληλα, οι οικογενειακές παροχές για γονείς θα δύνανται να ανέλθουν μέχρι και το σύνολο της κοινωνικής αυτής εισφοράς του 18,5%.

Εντούτοις, **από 1/1/2020 αυξάνεται η μηνιαία καταβολή για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη**, από 7.500 HUF (250 HUF ημερησίως) σε 7.710 HUF (257 HUF ημερησίως). Τα ποσά αυτά οφείλουν να καταβάλλουν οι άνεργοι και σε περίπτωση μη καταβολής τους ο άνεργος θα στερείται του δικαιώματος της δωρεάν δημόσιας περίθαλψης.

Από 1/1/2020 απαλλάσσονται δια βίου από την υποχρέωση καταβολής φόρου εισοδήματος όλες οι μητέρες (βιολογικές ή ανάδοχες) τεσσάρων ή και περισσότερων τέκνων.

3. Φορολόγηση Επιχειρήσεων

Η φορολόγηση εισοδήματος εταιρειών που προέρχεται από οικονομικές, ή άλλες δραστηριότητες, με σκοπό το κέρδος, είναι υποχρεωτική.

Υπενθυμίζεται ότι από 1/1/2017, ο συντελεστής εταιρικής φορολόγησης μειώθηκε σε 9% για όλες τις επιχειρήσεις (από 19% που ίσχυε για τις εταιρείες με ετήσιο τζίρο άνω των 500 εκ. HUF και από 10% για τις υπόλοιπες). Ο συντελεστής 9% είναι ο χαμηλότερος στην Ε.Ε., χαμηλότερος και από αυτούς της Βουλγαρίας (10%) και Ιρλανδίας, Κύπρου (12,5%).

Στη φορολόγηση των εταιρειών, δίδεται η δυνατότητα στις εταιρείες να επιλέξουν, υπό προϋποθέσεις, το φορολογικό σύστημα που τις ευνοεί. Η επιλογή γίνεται μεταξύ των παρακάτω φορολογικών υποκατηγοριών:

-**EVA** «Απλοποιημένος επιχειρηματικός Φόρος» για επιχειρήσεις που οι ετήσιες πωλήσεις τους δεν ξεπερνούν τα 30 εκ. HUF (περίπου €100.000). Από 1/1/2020 η συγκεκριμένη επιλογή καταργείται.

-**ΚΑΤΑ** «Τμηματικός Φόρος» με τον οποίον η εταιρεία απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής του εταιρικού φόρου, ατομικού εισοδήματος, ασφαλιστικών εισφορών, εισφορών κοινωνικής ασφάλισης κ.α. φόρων και εισφορών. Από 1/1/2019 σε περίπτωση που το φορολογικό υποκείμενο μεταπηδά από το καθεστώς εταιρικής φορολόγησης στο καθεστώς φορολογίας θυγατρικών «ΚΑΤΑ», το ποσό τιμολόγησης για την παροχή αγαθών και υπηρεσιών από την εταιρεία, κατά την περίοδο που ήταν ενταγμένη στο καθεστώς εταιρικής φορολόγησης, φορολογείται με τον συντελεστή εταιρικής φορολόγησης, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας παράδοσης.

-**ΚΙΒΑ** «Φόρος Μικρών Επιχειρήσεων», με τον οποίον παρέχεται, υπό προϋποθέσεις, η πιο ευνοϊκή φορολογική μεταχείριση συγκεκριμένων επιχειρήσεων. Από 1ης Δεκεμβρίου 2018, για την ένταξη των επιχειρήσεων στο φορολογικό καθεστώς ΚΙΒΑ, απαιτείται συνολικό ποσό (από αποδείξεις πληρωμών, εισπράξεις, απαιτήσεις έναντι τρίτων, ισολογισμό) ύψους 1 δις HUF (από 500 εκ. HUF). Από 1/1/2020 ο συγκεκριμένος συντελεστής φορολόγησης μειώνεται από 13% σε 12%.

Στις εταιρείες που φορολογούνται, δίδονται και φορολογικές απαλλαγές ή κίνητρα (π.χ. απαλλαγή μέχρι και του 80% του φόρου που έχει υπολογιστεί εφόσον πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις, επιδότηση τόκων για δάνεια μικρο-μεσαίων επιχειρήσεων, φορολογικές απαλλαγές για επενδύσεις που σκοπό έχουν την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, κλπ).

Από 1/1/2020 μειώνεται στα 300 εκ. HUF (από 500 εκ. HUF το 2019) το όριο προκειμένου μικρές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε αναπτυξιακά έργα να δικαιούνται φοροαπαλλαγών. Αντιστοίχως μειώνεται στα 200 εκ. HUF (από 400 εκ. HUF το 2019) και το όριο για τις μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις που επενδύουν σε αναπτυξιακά έργα. Οι μειώσεις θα συνεχιστούν για μια τριετία και συγκεκριμένα για τις μικρές επιχειρήσεις το όριο θα μειωθεί στα 100 εκ. HUF το 2021 και στα 50 εκ. HUF το 2022. Αντιστοίχως για τις μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις, το όριο θα μειωθεί στα 100 εκ. HUF το 2021.

Οι αλλαγές στην εταιρική φορολόγηση για το 2020 αφορούν, κυρίως, στην εισαγωγή ενός θεσμοποιημένου Εταιρικού Φόρου Ομίλων Επιχειρήσεων, αντίστοιχου του ΦΠΑ που εφαρμόζεται σε ομίλους εταιρειών:

Οι κυριότερες προϋποθέσεις για την υπαγωγή στο Εταιρικό Φόρο Ομίλων, είναι:

- η επιχειρηματική σχέση (π.χ. θυγατρική) να βασίζεται σε δικαίωμα ψήφου τουλάχιστον του 75% των φορολογουμένων εταιρειών που επιθυμούν να συμμετάσχουν στον όμιλο,
- να ακολουθείται το ίδιο λογιστικό σύστημα,
- να υπάρχει ταύτιση της ημερομηνίας ισολογισμού με την ημερομηνία,
- η τήρηση των λογιστικών βιβλίων να γίνεται στο ίδιο νόμισμα.

Ένα από τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα του νέου κανονισμού είναι ότι η φορολογική βάση των μελών του ομίλου με αρνητική φορολογική βάση κατά το αντίστοιχο φορολογικό έτος, δύναται να αντισταθμιστεί μέχρι ποσοστό 50% επί της φορολογικής βάσης των μελών με θετική φορολογική βάση, γεγονός που επιφέρει στον Όμιλο σημαντική μείωση των φορολογικών δαπανών του.

-Εκπτώση τόκων:

Με βάση τους νέους κανόνες *περιορισμού των μειώσεων τόκων*, το καθαρό κόστος χρηματοδότησης ύψους 30% ή ποσό 939.810.000 HUF προ πληρωμής τόκων, φορολογίας και αποσβέσεων, αναγνωρίζεται για την μείωση των τόκων. Η αξιοποιητέα δυνατότητα μείωσης τόκων μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να χρησιμοποιηθεί για τη μείωση της φορολογικής των επόμενων ετών.

-Ελεγχόμενη Ξένη Εταιρεία:

Η όρος «Ελεγχόμενη Ξένη Εταιρεία» εισήχθη για πρώτη φορά το 2018. Μια ξένη εταιρεία θεωρείται ελεγχόμενη όταν ο φορολογούμενος κατέχει τουλάχιστον το 50% των μετοχών της κατά τη μεγαλύτερη διάρκεια εντός του οικονομικού έτους. Από 1/1/2019 θα μπορούν να εξαιρούνται από την κατάταξή τους ως «Ελεγχόμενες Ξένες Εταιρείες» μόνο όσες εταιρείες παρέχουν ενεργές υπηρεσίες. Επιπλέον, καταργείται η *αυτόματη εξαίρεση* των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο εταιρειών.

-Ομαδικά Αθλήματα:

Το 2018, η πετοσφαίριση εντάχθηκε στα επιλέξιμα για φορολογικές απαλλαγές ομαδικά αθλήματα. Το 2019, η υποστήριξη των ομαδικών αθλημάτων ενισχύεται με τη δυνατότητα επιδότησης των δαπανών διαχείρισης και λειτουργίας μιας ιδιοκτησίας για αθλητισμό και αναψυχή.

1. Φορολογικά κίνητρα:

- Εταιρείες που δεν θεωρούνται μικρο-μεσαίες, μπορούν να διεκδικούν φορολογικά κίνητρα με δύο επιπλέον τρόπους: α) επενδύοντας τουλάχιστον 6 δις HUF (καθαρό ποσό) και β) με την υλοποίηση επένδυσης ύψους 3 δις HUF (καθαρό ποσό) και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.
- Τα φορολογικά κίνητρα δίδονται για επενδύσεις που υλοποιούνται σε συγκεκριμένους Νομούς/Νομαρχίες της Κεντρικής Ουγγαρίας και υπό την προϋπόθεση ότι αυτές αφορούν σε παραγωγή νέου προϊόντος, ή σε βιομηχανική έρευνα και καινοτομία.
- Η χορήγηση των κινήτρων, δεν απαλλάσσει την εταιρεία από τις φορολογικές της υποχρεώσεις (π.χ. αύξηση των υπαλλήλων κατά 50 εντός τετραετίας, αύξηση των αποδοχών, κλπ).
- Στην περίπτωση που χορηγήθηκε φορολογικό κίνητρο για επένδυση που δημιουργεί θέση εργασίας, αλλά η θέση παραμένει κενή, η περίοδος χάριτος παρατείνεται μέχρι να καλυφθεί η θέση.
- Στην περίπτωση επιβολής προστίμων λόγω φορολογικών παραβάσεων, η παροχή των φορολογικών κινήτρων αναστέλλεται μόνο για το φορολογικό έτος κατά το οποίο διαπράχθηκε η παράβαση.

2. Λοιπές περιπτώσεις:

- Μερίσματα κάτω του 10% δεν μπορούν να υπαχθούν στις διατάξεις για τις δηλωμένες μετοχές
- Φορολογικές απαλλαγές μπορεί να εγκριθούν και στην περίπτωση κατασκευής καταλυμάτων προς ενοικίαση.

4. **Ειδικότεροι φόροι**

Θεωρώντας ότι το κράτος πρόνοιας δεν μπορεί να επιβιώσει σε εποχή παγκοσμιοποίησης, η ουγγρική κυβέρνηση έχει περιορίσει το μέγεθος των κοινωνικών παροχών. Η θέσπιση μιας μοναδικής, υψηλής βαθμίδας ΦΠΑ, ύψους 27%, αποσκοπεί στην αύξηση των κρατικών εσόδων. Επειδή αυτό δεν επαρκεί, έχει επιβληθεί μια σειρά από ειδικούς φόρους επί των τραπεζών και επί διαφόρων τομέων της οικονομίας, όπως τηλεπικοινωνίες, ενέργεια, εταιρίες λιανεμπορίου. Επίσης προωθούνται, υπό διάφορα σχήματα, ο έλεγχος της αγοράς προϊόντων καπνού και οινοπνευματωδών προϊόντων, με κύριο επιχείρημα την αποτελεσματική αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και την αύξηση των κρατικών εσόδων.

Φόρος Προστιθέμενης Αξίας –ΦΠΑ.

Η νομοθεσία που διέπει την επιβολή και είσπραξη ΦΠΑ στην Ουγγαρία (Hungarian VAT Act CXXVII του 2007), είναι συμβατή με τις σχετικές οδηγίες της Ε.Ε. Οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας στην Ουγγαρία, διέπουν την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών, την πώληση και αγορά προϊόντων εντός της Ε.Ε., καθώς και τις εξαγωγές και εισαγωγές προϊόντων και υπηρεσιών. Ο γενικός συντελεστής ΦΠΑ καθορίζεται στο 27%. Υπάρχουν όμως και μειωμένοι συντελεστές, 18% και 5%.

Η κυβερνητική πολιτική προσανατολίζεται στη σταδιακή μείωση του συντελεστή ΦΠΑ. Όταν το 2014 είχε -πilotικά- μειωθεί ο ΦΠΑ στους ζωντανούς χοίρους, η αγορά είχε καταστεί πιο ανταγωνιστική, καθώς αυξήθηκε ο αριθμός των σχετικών αγοροπωλησιών και αυξήθηκε επίσης ο αριθμός των κτηνοτρόφων. Βάσει των θετικών αυτών αποτελεσμάτων, η κυβέρνηση προχώρησε τον Ιανουάριο 2015 σε μείωση του ΦΠΑ στο βόειο και πρόβειο κρέας καθώς και στα προϊόντα τους, ενώ τον Ιανουάριο 2016 μείωσε το ΦΠΑ και στο χοιρινό κρέας. Τον Ιανουάριο 2017, μειώθηκε επίσης στο 5% και ο ΦΠΑ στο φρέσκο γάλα, στα πουλερικά και στα αυγά.

Με 18% φορολογούνται τα τυροκομικά προϊόντα καθώς και προϊόντα που ως κύριο συστατικό τους έχουν το καλαμπόκι, αλεύρι και άμυλο, καθώς και οι υπαίθριες εκδηλώσεις μη μόνιμου χαρακτήρα. Με 5% φορολογούνται τα φάρμακα, οι ιατρικές συσκευές, τα βιβλία, τα αιγοπρόβατα, οι χοίροι, τα βοοειδή, τα πουλερικά, το γάλα, τα αυγά, οι κοινοτικές υπηρεσίες θέρμανσης και η ζωντανή μουσική σε ιδιωτικές εκδηλώσεις. Το 2018 ο συντελεστή ΦΠΑ στα ιχθυηρά (φρέσκα και κατεψυγμένα) μειώθηκε στο 5%, ενώ μείωση στο 5% είχε επίσης ο ΦΠΑ στα εστιατόρια, καθώς και η παροχή υπηρεσιών πρόσβασης στο Διαδίκτυο.

Από 1/1/2020 ο ΦΠΑ στις υπηρεσίες διαμονής (καταλύματα, ξενοδοχεία κλπ), μειώνεται από το 18% στο 5%. Εντούτοις, οι πάροχοι των υπηρεσιών διαμονής θα οφείλουν να καταβάλλουν «Τουριστικό Φόρο».

Ο εκδότης τιμολογίου που περιέχει ΦΠΑ, οφείλει να τον καταβάλει, ακόμα και στην περίπτωση που το τιμολόγιο δεν έχει εξοφληθεί.

-Από 1/1/2019 ο Νόμος προσφέρει τη δυνατότητα *αυτόματης αίτησης* για ΦΠΑ 50% για την ενοικίαση αυτοκινήτου, όταν το ενοικιαζόμενο αυτοκίνητο χρησιμοποιείται τόσο για εμπορικούς όσο και για ιδιωτικούς σκοπούς. Αν ο φορολογούμενος μπορεί να δικαιολογήσει μεγαλύτερο ποσοστό εμπορικής χρήσης, τότε ο νόμος του δίδει τη δυνατότητα ισόποσης μείωσης του ΦΠΑ.

-Από 1/1/2020, ο ΦΠΑ επί των πωλήσεων νέων κατοικιών αυξάνεται από 5% σε 27%. Ο νέος κανονισμός καθιστά σαφές ότι ο μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ 5% δύναται να εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις που η οικοδομική άδεια ή η δήλωση για το κτίριο έγινε πριν τις 2/11/2018.

-Το όριο για το δικαίωμα φοροαπαλλαγής αυξάνεται από τα 8 εκ. στα 12 εκ. HUF. Έτσι, το όριο για την απαλλαγή του ΦΠΑ, εξισώνεται με το όριο επιλογής του «Τμηματικού Φόρου» (ΚΑΤΑ).

-Από 1/1/2020 δίδεται η δυνατότητα σε εταιρείες για απόδοση μειωμένου ΦΠΑ, με την προϋπόθεση ότι τα αντίστοιχα ποσά δεν έχουν εισπραχθεί από τις εταιρείες αυτές και ότι οι συναλλαγές πραγματοποιήθηκαν μετά την 31 Δεκεμβρίου 2015.

-Από 1/1/2020 και εφόσον πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις, εξαιρούνται από την υποχρέωση εγγραφής και υποβολής σχετικής αναφοράς, οι παραδόσεις στην Ουγγαρία που αφορούν σε αποθέματα πελατών.

Φόρος Πολυτελείας

Επιβάλλεται, σε σειρά προϊόντων. Η σχετική νομοθεσία στην Ουγγαρία, είναι εναρμονισμένη με αυτή της Ε.Ε., εντούτοις δεν υπάρχουν ενιαίοι φορολογικοί συντελεστές, ίδιοι σε όλα τα κ-μ της Ε.Ε. Κάθε κ-μ της Ε.Ε. ορίζει αυτό το ύψος των φορολογικών συντελεστών, τηρώντας, ασφαλώς, την ευρωπαϊκή νομοθεσία. Από 1/7/2017, με τον νόμο VXXVII του 2016, τέθηκε σε ισχύ η νέα νομοθεσία για τον φόρο πολυτελείας στην Ουγγαρία.

Προϊόντα στα οποία επιβάλλεται ο Φόρος Πολυτελείας είναι τα παρακάτω:

Ενεργειακά προϊόντα (άνθρακας, ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο, ορυκτέλαια, λιπαντικά, πετρελαιοειδή, κλπ), ζύθος, οίνος, ποτά από ζύμωση, ενδιάμεσα αλκοολούχα προϊόντα, αλκοολούχα ποτά και επεξεργασμένα καπνά (τσιγάρα, πούρα, καπνός, ηλεκτρονικά τσιγάρα και καύσιμη ύλη για αναπτήρες).

Από 1/1/2020 αυξάνεται ο φόρος κατανάλωσης στα προϊόντα καπνού, ενώ προβλέπονται και περαιτέρω αυξήσεις για το μέλλον. Αντίθετα, μειώνεται από τα 55 HUF στα 20 HUF ανά δόση ο φόρος στα υγρά των ηλεκτρονικών τσιγάρων.

Νομαρχιακοί / Δημοτικοί Φόροι

Οι Δήμοι και Κοινότητες μπορούν να επιβάλλουν στην περιοχή αρμοδιότητός τους, τοπικούς φόρους. Τοπικοί φόροι είναι οι:

α) Φόρος Πόλης: Κάθε φόρος που επιβάλλεται σε φυσικά πρόσωπα, αρκεί το φορολογητέο αντικείμενο να μην φορολογείται ήδη, βάσει άλλης νομοθεσίας. Το ύψος του φόρου και οι λοιπές λεπτομέρειες καθορίζονται από τους Δήμους.

β) Φόρος Τοπικών Επιχειρήσεων: Ο πιο συνηθισμένος τοπικός φόρος που επιβάλλεται σε μόνιμες ή και περιστασιακές οικονομικές δραστηριότητες εντός της περιοχής αρμοδιότητας του Δήμου. Ο ανώτατος συντελεστής φορολόγησης δεν πρέπει να ξεπερνά το 2%, όμως είναι στη διακριτική ευχέρεια των Δήμων να καθορίσουν το ακριβές ύψος του συντελεστή, αλλά και να αποφασίζουν για το αν θα επιβληθεί ή όχι ο συγκεκριμένος φόρος. Για μη μόνιμες επιχειρηματικές δραστηριότητες, ο φόρος καθορίζεται ανά ημέρα (5.000 HUF / ημέρα οικονομικής δραστηριότητας).

γ) Φόρος Κτιρίων (αντίστοιχος του ΕΝΦΙΑ): Ο φόρος εφαρμόζεται αδιακρίτως σε όλα τα κτίσματα, είτε αυτά προορίζονται για κατοικία, ή για οποιαδήποτε άλλη χρήση. Τον φόρο καλείται να καταβάλει ο ιδιοκτήτης. Ο συντελεστής φορολόγησης καθορίζεται με δύο τρόπους:

- με ανώτατη χρέωση 1.852,1 HUF / τ.μ., ή
- με ανώτατο ποσοστό 3,6% επί της αγοραίας αξίας του κτίσματος.

δ) Φόρος Γής: Υπόχρεος είναι ο καταγεγραμμένος ιδιοκτήτης και ο συντελεστής φορολόγησης καθορίζεται με δύο τρόπους:

- με ανώτατη χρέωση 336,7 HUF / τ.μ., ή
- με 3% επί της αγοραίας αξίας.

ε) Κοινοτικός Φόρος Ιδιωτών: Αφορά ιδιώτες που έχουν στην ιδιοκτησία τους κάποια κατασκευή ή κομμάτι γής, ή που έχουν την ψιλή κυριότητα (και δικαίωμα επικαρπίας) ενός διαμερίσματος το οποίο δεν ανήκει σε φυσικό πρόσωπο. Το ύψος του φόρου καθορίζεται στο ανώτατο ποσό των 28.624,3 HUF ανά κατασκευή, κομμάτι γής, ή διαμερίσματος. Ο συγκεκριμένος φόρος καταβάλλεται ετησίως σε δύο δόσεις.

στ') Τουριστικός Φόρος: Υπόχρεος είναι οποιοσδήποτε πολίτης (ιδιώτης) που διαμένει για τουλάχιστον μια νύχτα ως επισκέπτης σε κατάλυμα της περιφέρειας αρμοδιότητας του εκάστοτε Δήμου (και δεν είναι μόνιμος κάτοικος του Δήμου αυτού). Ο καταβαλλόμενος φόρος καθορίζεται με δύο τρόπους:

- με ανώτατη χρέωση 505,1 HUF / άτομο / διανυκτέρευση, ή
- με ανώτατο ποσοστό 4% επί της συνολικής αξίας διαμονής

Ειδικό Φόροι

Πρόκειται για συγκεκριμένους φόρους που επιβάλλονται σε συγκεκριμένες βιομηχανίες/τομείς της οικονομίας. Ο φόροι αυτοί επιβάλλονται μόνο σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους συγκεκριμένους τομείς της οικονομίας και είναι:

α) Ειδικό Φόροι Χρηματοοικονομικών Οργανισμών και Πιστωτικών Ιδρυμάτων:

Σκοπός των συγκεκριμένων φόρων, γνωστών και ως «Φόρος Τραπεζών», είναι η ενίσχυση της συμβολής των τραπεζικών ιδρυμάτων για κάλυψη των κοινωνικών αναγκών. Το ύψος της φορολόγησης διαφέρει από ίδρυμα σε ίδρυμα. Για τα πιστωτικά ιδρύματα ο φόρος ανέρχεται σε 0,15% της φορολογητέας βάσης όταν αυτή δεν ξεπερνά τα 50 δις HUF και σε 0,21% για ποσά άνω των 50 δις HUF. Για άλλους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς ο φόρος υπολογίζεται σε 5,6% της φορολογητέας βάσης όταν αυτή δεν ξεπερνά τα 50 δις HUF και σε 6,5% για ποσά άνω των 50 δις HUF. Για επενδυτικά Ταμεία (Funds) ο φόρος υπολογίζεται στο 0,05 της φορολογητέας βάσης.

β) Φόρος Εισοδήματος Επιχειρήσεων Παροχής Ενέργειας:

Ο συγκεκριμένος φόρος, γνωστός και ως «Robin Hood Tax», επιβάλλεται για να μειωθούν και εξαλειφθούν ανισότητες στον ανταγωνισμό, να προστατευθεί ο τελικός καταναλωτής, να καταστεί πιο αποτελεσματική η κατανάλωση ενέργειας ώστε τελικώς να μειωθεί το κόστος της. Το ύψος του συντελεστή φορολόγησης είναι 31% επί των κερδών προ φόρων.

γ) Φόρος Τηλεπικοινωνιών:

Σκοπός του συγκεκριμένου φόρου, γνωστού και ως «Φόρος Τηλεφώνου, ή SMS Tax» είναι η ενίσχυση της συμβολής των εταιρειών τηλεπικοινωνίας στην κάλυψη των κοινωνικών αναγκών. Επιβάλλεται φόρος ύψους 2 HUF / λεπτό τηλεφωνικής ομιλίας και 2 HUF / SMS και MMS (για ατομικά συμβόλαια) και 3 HUF / λεπτό τηλεφωνικής ομιλίας και 3 HUF / SMS και MMS (για ομαδικά, εταιρικά κλπ συμβόλαια). Εντούτοις, υπάρχει ανώτατο όριο στον φόρο που ορίζεται στα 700 HUF / μήνα ανά σύνδεση (για ατομικά συμβόλαια) και 5.000 HUF / μήνα (για ομαδικά συμβόλαια).

δ) Φόρος Διαφήμισης:

Πρόκειται για σχετικά νέο φόρο με σκοπό την ενίσχυση των κρατικών εσόδων. Από το 2017, του φόρου εξαιρούνται οι αυτο-διαφημιζόμενοι (π.χ. όταν μια διαφημιστική εταιρεία διαφημίζει τις υπηρεσίες της). Υπόχρεοι για καταβολή του φόρου είναι και η διαφημιστική εταιρεία και ο εντολέας της. Το ύψος του φόρου για την διαφημιστική εταιρεία καθορίζεται ως εξής:

- 0% για το τμήμα της διαφήμισης κάτω των 100 εκ. HUF
- 7,5% για το τμήμα που ξεπερνά τα 100 εκ. HUF

Το ύψος του φόρου για τον εντολέα ορίζεται σε 5% της μηνιαίας διαφημιστικής δαπάνης εφόσον ξεπερνά τα 2,5 εκ. HUF.

Από 1/7/2019 ο συντελεστής του Φόρου Διαφήμισης, τόσο για την διαφημιστική εταιρεία όσο και για τον εντολέα της, μειώθηκε προσωρινά στο 0%. Η κατ' αυτόν τον τρόπο αναστολή επιβολής του συγκεκριμένου φόρου, σύμφωνα με σχετική τροπολογία, θα παραμείνει σε ισχύ μέχρι και 31/12/2022.

ε) Φόρος Δημόσιας Υγείας:

Σκοπός του συγκεκριμένου φόρου είναι η μείωση της κατανάλωσης τροφίμων που δε συνεισφέρουν στη δημόσια υγεία, η προώθηση μιας υγιούς και ισορροπημένης διατροφής και η χρηματική ενίσχυση προγραμμάτων βελτίωσης της δημόσιας υγείας και των σχετικών προσφερόμενων υπηρεσιών.

Αναφέρουμε, ενδεικτικά, τους επιβαλλόμενους ανά προϊόν φόρους: αναψυκτικά (7 HUF/ λίτρο), ενεργειακά ποτά (250 HUF/ λίτρο), ενισχυτικά γεύσης (250 HUF/ χλγ), μαρμελάδα (500 HUF/χλγ), αλκοολούχα ποτά (20-900 HUF/λίτρο). Ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθυνθούν στο Γραφείο μας προκειμένου ενημερωθούν αναλυτικά για τα προϊόντα που υπόκεινται στη σχετική φορολόγηση και το ύψος των συγκεκριμένων φόρων, καθώς και για τις εξαιρέσεις που υπάρχουν.

στ') Φόρος Εξορύξεων:

Ο ορυκτός πλούτος και η γεωθερμική ενέργεια ανήκουν στο κράτος, όμως, με την εξόρυξη και επεξεργασία, οι πρώτες ύλες και η θερμική ενέργεια καθίστανται ιδιοκτησία του επιχειρηματία. Σε αυτή την περίπτωση, το κράτος δικαιούται μερίδιο και επιβάλλει σχετικό φόρο. Το ύψος του φόρου καθορίζεται αναλόγως της αξίας της συνολικής ποσότητας πρώτων υλών που εξορύχθηκε, ή της αξίας της προς εκμετάλλευση γεωθερμικής ενέργειας.

Άλλοι συμπληρωματικοί και ειδικοί φόροι (αναφέρονται ενδεικτικά):

- Φόρος Υγείας (ΕΗΟ): επιβάλλεται με σκοπό την ενίσχυση των υπηρεσιών υγείας (αναλόγως του ύψους του εισοδήματος)
- Φόρος Οχημάτων: επιβάλλεται με σκοπό τον καταμερισμό του δημόσιου κόστους για την αυτοκίνηση
- Φόρος εταιρικών αυτοκινήτων: εξαιρούνται του φόρου τα φιλικά προς το περιβάλλον εταιρικά αυτοκίνητα
- Φόρος εγγραφής αυτοκινήτων: (π.χ. τέλη κυκλοφορίας)
- Φόρος κληρονομιάς και μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων.

Τέλος, από 1/1/2020 καταργείται η υποχρέωση προκαταβολής εντός του Δεκεμβρίου, του ετήσιου εταιρικού φόρου, της εισφοράς καινοτομίας και του φόρου των εταιρειών ενέργειας.

Οι σημαντικότερες αλλαγές για το 2021 αφορούν:

ΦΟΡΟΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

- Από την 1η Ιανουαρίου 2021, το σύστημα ηλεκτρονικής αναφοράς δεδομένων τιμολογίων ισχύει και για τα τιμολόγια που εκδίδεται σε ιδιώτες και αλλοδαπούς. Η φορολογική αρχή θα ετοιμάσει επίσης το προσχέδιο της Δήλωσης ΦΠΑ για εταιρείες, την οποία ο φορολογούμενος μπορεί να τροποποιήσει.
- Από τον Ιανουάριο του 2021, το εύρος των δυνατοτήτων μείωσης ή διεκδίκησης της φορολογικής βάσης σε σχέση με τις ανεπανόρθωτες απαιτήσεις επεκτείνονται και στις απαιτήσεις κατά ιδιωτών. Ως μεταβατικό μέτρο, η ανάκτηση ΦΠΑ θα είναι δυνατή αναδρομικά έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015.
- Από την 1η Ιουλίου 2021, κατά γενικό κανόνα, οι εξ αποστάσεως πωλήσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα φορολογούνται βάσει και επί του συντελεστή ΦΠΑ της χώρας προορισμού του προϊόντος (η χώρα εγκατάστασης του τελικού χρήστη). Προκειμένου να ελαφρυνθούν τα διοικητικά βάρη, για πωλήσεις που δεν υπερβαίνουν το όριο αξίας 10.000 ευρώ ως τόπος παροχής θεωρείται το κράτος εγκατάστασης, αν και ο φορολογούμενος μπορεί επίσης να επιλέξει τη φορολογία σύμφωνα με τον γενικό κανόνα κάτω από το όριο αξίας.
- Το 2020, ο εταιρικός φορολογικός συντελεστής θα μπορούσε ήδη να μειωθεί κατά το ποσό που μεταφέρεται από το αποθεματικό κέρδους στο αποθεματικό, αλλά μόνο μέχρι το ποσό των κερδών προ φόρων. Το προς τα άνω όριο του επιδόματος ήταν 10 δισεκατομμύρια HUF, το οποίο ανώτατο όριο καταργήθηκε από την 1η Ιανουαρίου 2021.

ΦΟΡΟΣ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΟΣ ΦΟΡΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

- Ο συντελεστής του φόρου μικρομεσαίων επιχειρήσεων («ΚΙΒΑ») μειώνεται στο 11%, ενώ το όριο αξίας του ΚΙΒΑ το καθεστώς φορολογούμενου για τα έσοδα και το σύνολο του ισολογισμού αυξάνεται σε 3 δισεκατομμύρια HUF και το όριο αξίας για την έξοδο από το καθεστώς φορολογούμενου ΚΙΒΑ αυξάνεται σε 6 δισεκατομμύρια HUF το 2021. Η αξία τα όρια εφαρμόζονται λαμβάνοντας υπόψη τον συνολικό κύκλο εργασιών των συνδεδεμένων εταιρειών.
- Η πιο σημαντική αλλαγή στη φορολογία ΚΑΤΑ (απλοποιημένος φόρος επιχειρήσεων) είναι αυτή από την 1^η Ιανουαρίου 2021, εάν ένας πελάτης πληρώσει σε μια δεδομένη επιχείρηση που υπόκειται στο ΚΑΤΑ περισσότερα από 3 εκατομμύρια HUF σε ένα χρόνο, αυτός ο πελάτης θα δηλώσει και θα πληρώσει φόρο με συντελεστή 40% για το ποσό που υπερβαίνει τα 3 εκατομμύρια HUF. Έχοντας υπόψη αυτό, όταν προσλαμβάνεται ατομικός έμπορος ή πάροχος εταιρικών υπηρεσιών για παροχή διαφόρων υπηρεσιών σε εταιρείες (π.χ. μεταφραστής, διερμηνέας, επαγγελματίας πληροφορικής, ορισμένες υπηρεσίες μάρκετινγκ, καθοδήγηση, εκπαιδευτής κ.λπ.), οι οποίοι είναι φορολογούμενοι ΚΑΤΑ, ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να καταβληθεί κατά τη διάρκεια του έτους για το γεγονός ότι οι

πληρωμές που έγιναν σε τέτοιους φορολογούμενους ΚΑΤΑ, υπόκειται στον προαναφερθέντα επιπλέον φόρο 40% πάνω από το όριο των 3 εκατομμυρίων HUF. Σε σχέση με αυτό, συνιστούμε μια ανασκόπηση των δαπανών των τελευταίων ετών, ώστε να μπορέσουν αυτά τα έξοδα να εντοπιστούν και να προγραμματιστούν εκ των προτέρων.

Το παραπάνω όριο αξίας μπορεί να τηρηθεί μόνο εάν η εταιρεία-πελάτης (εντολέας) γνωρίζει ότι ο συμβατικός εταίρος είναι φορολογούμενος ΚΑΤΑ. Για το σκοπό αυτό, η νομοθεσία απαιτεί, όπως οι επιχειρήσεις που πληρώνουν ΚΑΤΑ να ειδοποιούν γραπτώς, έως τις 15 Ιανουαρίου 2021, τον επιχειρηματικό τους εταίρο σχετικά με το καθεστώς φορολογούμενου ΚΑΤΑ κατά το χρόνο σύναψης της σύμβασης ή σε περίπτωση ήδη υπάρχουσας σύμβασης. Αυτή η ειδοποίηση μπορεί να γίνει με οποιοδήποτε γραπτό μέσο (email, ταχυδρομική επιστολή, προσωπική παράδοση δήλωσης).

ΤΟΠΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Έχοντας υπόψη τις οικονομικές προκλήσεις που θέτει η πανδημία κορωνοϊού, για το έτος 2021, ο συντελεστής του φόρου τοπικής επιχείρησης θα μειωθεί κατά 50% για πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις με συνολικό ισολογισμό ή καθαρά έσοδα κάτω των 4 δις HUF.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΕΙΧΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΟΛΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΕΚΑΕΡ)

Η υποχρέωση αναφοράς θα παύσει πλήρως για προϊόντα που δεν είναι επικίνδυνα σε σχέση με την ΕΚΑΕΡ, και μόνο τα λεγόμενα «επικίνδυνα προϊόντα» – με βάση το όριο αξίας ή βάρους – θα υπόκεινται σε ΕΚΑΕΡ.

Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οι άμεσες ξένες επενδύσεις (ΑΞΕ) υπολογίζονται σε πάνω από 71,6 δις ευρώ, ποσό που σε σχέση με το ΑΕΠ είναι το υψηλότερο μεταξύ των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Το 76,4% των ΑΞΕ προέρχεται από κ-μ της Ε.Ε. (23,2% προέρχεται από την Γερμανία). Οι ΑΞΕ επικεντρώνονται κυρίως στην αυτοκινητοβιομηχανία, στην πληροφορική, στα ηλεκτρονικά, στις υπηρεσίες logistics και πιο πρόσφατα στον τομέα υπηρεσιών (call centers).

1. Αναπτυξιακός Νόμος – Κίνητρα Επενδύσεων

Τα επενδυτικά κίνητρα που προσφέρονται από την ουγγρική κυβέρνηση έχουν ως ακολούθως:

Σε περίπτωση που μία επένδυση δεν τυγχάνει συγχρηματοδότησης από την Ε.Ε., μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, η ουγγρική κυβέρνηση, στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάπτυξης, προσφέρει δέσμες επενδυτικών κινήτρων που περιλαμβάνουν:

- Επιδοτήσεις με μορφή άμεσης χρηματικής συνεισφοράς, με απόφαση της κυβέρνησης.
- Φοροαπαλλαγές.
- Επιδοτήσεις για εκπαίδευση προσωπικού.
- Επιδοτήσεις για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Τα επενδυτικά κίνητρα εφαρμόζονται σε μια σειρά επενδύσεων όπως:

1. Βιομηχανία/Μεταποίηση.
2. Επιχειρήσεις Έρευνας και Τεχνολογίας.
3. Περιφερειακά Κέντρα Παροχής Υπηρεσιών.
4. Επιχειρήσεις Διαχείρισης Συστημάτων Διανομής και Μεταφοράς Προϊόντων (Logistics).
5. Τουρισμός.

Η σημαντικότερη ίσως δυσκολία που αντιμετωπίζουν οι ξένοι επενδυτές στην Ουγγαρία είναι η υψηλή φορολογική επιβάρυνση της εργασίας, θέμα που η κυβέρνηση προσπαθεί να αμβλύνει με τη μείωση των εργοδοτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Επίσης το περίπλοκο σύστημα τοπικής αυτοδιοίκησης με την ύπαρξη δημοτικών και κοινοτικών επιβαρύνσεων δυσχεραίνει τη ξένη επενδυτική δραστηριότητα.

Συνοψίζοντας, τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Ουγγαρίας είναι η γεωγραφική της θέση, το σύγχρονο οδικό δίκτυο και το καλά εκπαιδευμένο εργατικό δυναμικό, ενώ ως μειονεκτήματα θα μπορούσαν να αναφερθούν το μικρό μέγεθος της αγοράς, η χαμηλή αγοραστική δύναμη και τα γραφειοκρατικά εμπόδια.

2. Πιστοληπτική ικανότητα χώρας – Κίνδυνοι/προοπτικές

Γενικά:

Πρωταρχικός στόχος της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης είναι η εξάλειψη του δημοσιονομικού ελλείμματος το 2020. Μακροοικονομική σταθερότητα και μεγέθυνση θα είναι οι δύο πυλώνες στους οποίους θα στηριχθεί η οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Σύμφωνα με τον κυβερνητικό σχεδιασμό, το ΑΕΠ της Ουγγαρίας θα συνεχίσει να αυξάνεται με ρυθμό μεγαλύτερο του μέσου όρου της Ε.Ε. για τα επόμενα τέσσερα χρόνια. Το δημόσιο χρέος θα μειωθεί στο 60% του ΑΕΠ μέχρι το 2022, ενώ μέχρι το 2020 θα έχουν δημιουργηθεί 250-300 χιλ. νέες θέσεις εργασίας. Πέραν τούτων, η κυβέρνηση, μέχρι το 2022, σκοπεύει να μειώσει τους φόρους εργασίας σε επίπεδα κατώτερα του μέσου όρου των χωρών της κεντρικής Ευρώπης, ενώ παράλληλα λαμβάνει μέτρα για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της χώρας. Η κυβέρνηση, αλλάζοντας τον επενδυτικό νόμο, δίνει τώρα προτεραιότητα στην ενίσχυση των εταιρειών προκειμένου αυτές να ανταπεξέλθουν στο αυξανόμενο εργατικό κόστος. Με το νέο επενδυτικό νόμο, δεν απαιτείται η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας προκειμένου οι εταιρείες να απολαμβάνουν κρατικής ενίσχυσης. Ευνοούνται οι επενδύσεις εντάσεως τεχνολογίας, με τις οποίες αυξάνεται η ανταγωνιστικότητα. Έτσι, σύμφωνα πάντα με την κυβερνητική προσέγγιση, η αύξηση των μισθών και του εργατικού κόστους, δεν εμποδίζουν την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων.

Πρέπει εντούτοις να σημειώσουμε ότι η αύξηση της απασχόλησης και η άνοδος μισθών και ημερομισθίων θα ενισχύσουν, αναπόφευκτα, την ιδιωτική κατανάλωση με αποτέλεσμα οι ιδιωτικές εταιρείες να προχωρήσουν σε αύξηση των επενδύσεων, συνεπικουρούμενες και από τις εισροές κονδυλίων από την Ε.Ε. Οι εξαγωγές αναμένεται να συνεχίσουν κι αυτές την ανοδική τους πορεία, ωθούμενες από την ισχυρή εξωτερική ζήτηση, χωρίς όμως αυτό απαραίτητα να σημαίνει και αύξηση του μεριδίου αγοράς για την Ουγγαρία. Ταυτόχρονα, η αύξηση των μισθών θα οδηγήσει και σε αύξηση του πληθωρισμού, ο οποίος αναμένεται να ξεπεράσει τον στόχο της Κεντρικής Τράπεζας (3%). Η δημοσιονομική πολιτική της Ουγγαρίας είναι επεκτατική. Το ίδιο ισχύει και για την νομισματική πολιτική. Ο κίνδυνος υπερθέρμανσης της ουγγρικής οικονομίας είναι υπαρκτός και πολλοί αναλυτές κρίνουν αναπόφευκτη μια πιο σφιχτή δημοσιονομική πολιτική.

Οι εξαγωγές θα συνεχίσουν να αυξάνονται, υποστηριζόμενες από την ενίσχυση της εξωτερικής ζήτησης και από την αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής (λόγω και των επενδύσεων), όμως, η παράλληλη αύξηση του κόστους θα περιορίσει τα έσοδα και το μερίδιο στις διεθνείς αγορές. Οι επενδύσεις θα συνεχίσουν να κινούνται ανοδικά. Η ουγγρική οικονομία, δεδομένης της εξάρτησής της από το εξωτερικό εμπόριο, είναι ευάλωτη στις διεθνείς εμπορικές διαφορές (π.χ. επιβολή εμπορικών κυρώσεων κατά της Ρωσίας, εμπορικός πόλεμος μεταξύ υπερδυνάμεων, κλπ). Σε τέτοια περίπτωση θα πληγούν οι εξαγωγές της Ουγγαρίας, και κυρίως αυτές του κλάδου της αυτοκινητοβιομηχανίας, δημιουργώντας αναταράξεις στο οικονομικό κλίμα, μείωση της εμπιστοσύνης των επενδυτών, κλπ. Η

Ουγγαρία, προκειμένου να διατηρήσει ανέπαφη την οικονομία της και να την ενισχύσει απέναντι σε απειλές, θα πρέπει να αυξήσει το επίπεδο κατάρτισης του εργατικού της δυναμικού και να κινητοποιήσει το μη εισέτι ενεργοποιημένο εργατικό δυναμικό της.

Η κυβέρνηση της Ουγγαρίας τονίζει σε κάθε ευκαιρία ότι οι στόχοι της κυβερνητικής πολιτικής θα παραμείνουν αμετάβλητοι: οικονομική ανάπτυξη με ρυθμό μεγαλύτερο του μέσου όρου της ΕΕ, δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, πλήρης απασχόληση, μείωση του χρέους και χαμηλό δημοσιονομικό έλλειμμα. Ο ΟΟΣΑ, διαβλέπει ευκαιρίες διαρθρωτικών αλλαγών για την Ουγγαρία και προτείνει: α) την καταπολέμηση της φτώχειας για την τρίτη ηλικία, β) τη βελτίωση του συνταξιοδοτικού και γ) την αναμόρφωση του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η Ουγγαρία δεν επιθυμεί -επί του παρόντος- να εισέλθει στη ζώνη του ευρώ. Εντούτοις, η δημοσιονομική πολιτική της χώρας παραμένει προσηλωμένη στα κριτήρια σύγκλισης (χαμηλό δημόσιο χρέος, χαμηλός πληθωρισμός, χαμηλά επιτόκια), αφού αυτά εγγυώνται την υγεία μιας οικονομίας.

Βέβαια, όλο το ανωτέρω πλαίσιο των αναλύσεων και εκτιμήσεων, πρέπει να ενταχθεί στην γενικότερη εικόνα της πορείας της παγκοσμιοποίησης γενικώς, της εξέλιξης της παγκόσμιας οικονομίας, της προόδου του διαλόγου για το μέλλον της Ε.Ε., αλλά και της συμφωνίας για το νέο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2021-2027 της ΕΕ. Είναι πολύ πιθανό να διαμορφωθεί ένα εντελώς καινούριο σκηνικό στη διεθνή κοινότητα. Στην πορεία της η παγκοσμιοποίηση έχει να αντιμετωπίσει αντιδράσεις σε εθνικό-κρατικό επίπεδο, αλλά και σε επίπεδο επιχειρήσεων. Το πολιτικο-οικονομικό ιδεολογικό πλέγμα του νέου Προέδρου των ΗΠΑ, θα μπορούσε να είναι ο καταλύτης εξελίξεων και επαναπροσδιορισμού της ισορροπίας δυνάμεων. Το μέλλον της Ε.Ε., η πιθανή διεύρυνση με νέα κ-μ, ο συσχετισμός δυνάμεων μεταξύ εθνικών κυβερνήσεων και διοίκησης Βρυξελλών, το μεταναστευτικό αλλά και οι επιπτώσεις του Brexit, θα διαταράξουν τις ισορροπίες και τις σχέσεις μεταξύ των κ-μ.

Επιδόσεις Οικονομίας / Εξελίξεις:

A. Προ COVID-19

Το χρέος της Ουγγαρίας ως ποσοστό επί του ΑΕΠ επιδεικνύει σημαντική πτώση από το 2011 και βρίσκεται κάτω του 70%, ενώ ο δείκτης συμμετοχής του εξωτερικού χρέους στο συνολικό χρέος της Ουγγαρίας (χρέος σε ξένο συνάλλαγμα) έχει μειωθεί από 52% το 2011 σε 23% το 2019. Σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ουγγαρίας, το δημόσιο χρέος της χώρας για το **2019** υπολογίστηκε στο **66,3%** του ΑΕΠ, από 70,2% το 2018 (72,9% για το 2017 και 75,5% για το 2016). Στόχος της κυβερνητικής πολιτικής είναι η μείωση του δημόσιου χρέους της χώρας στο 60% του ΑΕΠ μέχρι το 2022.

Το **2019** το **έλλειμμα** διαμορφώθηκε στο **2,1%** του ΑΕΠ (2,2% το 2018) και παρέμεινε για 8^η συνεχόμενη χρονιά κάτω των τριών ποσοστιαίων μονάδων (κριτήριο σύγκλισης για ένταξη στην ευρωζώνη).

Ο **ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης**, υποστηριζόμενος κυρίως από την εγχώρια κατανάλωση, το εξωτερικό εμπόριο, τη βιομηχανία και τις ξένες επενδύσεις, διαμορφώθηκε για το **2019** στο **4,9%** (από 5,1% το 2018). Εντούτοις, επειδή η οικονομική ανάπτυξη της Ουγγαρίας βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στις εξαγωγικές επιδόσεις, η χώρα (και κατ' επέκταση η οικονομία της) είναι ευάλωτη σε εξωτερικούς οικονομικούς παράγοντες και στις διακυμάνσεις των διεθνών αγορών. Με τον βιομηχανικό τομέα να συνεισφέρει περίπου το 30% του ΑΕΠ και τον τομέα των υπηρεσιών να συνεισφέρει κάτι λιγότερο από τα 2/3 του ΑΕΠ, η δομή της οικονομίας της Ουγγαρίας δεν παρουσιάζει ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις από τις οικονομίες χωρών με ανάλογο επίπεδο ανάπτυξης. Στις βασικές βιομηχανίες της χώρας συγκαταλέγονται μεταξύ άλλων: αυτοκινητοβιομηχανία, δομικά υλικά, επεξεργασία τροφίμων, χημικά, πληροφορική, ηλεκτρονικά, κλωστοϋφαντουργία. Ο αγροτικός τομέας συνεισφέρει περίπου το 3,5% του ετήσιου ΑΕΠ της χώρας.

Σε γενικές γραμμές, ο σχεδιασμός της κυβέρνησης έχει γίνει βάσει των στόχων της για επίτευξη ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης 4%, πληθωρισμού 2,8%, περιθωρίου ελλείμματος 1% του ΑΕΠ και παράλληλης μείωσης του δημοσίου χρέους στο 66% του ΑΕΠ. Η κυβερνητική οικονομική πολιτική κινείται σε δύο άξονες:

α) μείωση φόρων και δημόσιου χρέους

β) αύξηση μισθών, επενδύσεων και απασχόλησης.

B. Μετά COVID-19

Η πανδημία προκάλεσε, όπως ήταν αναμενόμενο και είχε προβλεφθεί, οικονομική κρίση στην Ουγγαρία, την οποία η κυβέρνηση αντιμετώπισε, όχι με μέτρα λιτότητας, αλλά, αντιθέτως, με μια συνολική παρεμβατική πολιτική που ως κύριο στόχο είχε τη διατήρηση των θέσεων εργασίας και την υποστήριξη των οικογενειών. Πιο αναλυτικά, η κυβερνητική οικονομική πολιτική για την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας του COVID-19, βασίζεται στους παρακάτω επτά (7) άξονες:

1) Δημιουργία κατοικιών, 2) Δημογραφική ανάκαμψη, 3) Επέκταση των ευεργετικών διατάξεων για την αποπληρωμή δανείων, 4) Προτεραιότητα σε επενδύσεις που αναθερμαίνουν την οικονομία, 5) Αύξηση της χρηματοδοτικής ικανότητας δημόσιων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, 6) Αύξηση της αξιοποίησης των κονδυλίων της ΕΕ και 7) Ανάπτυξη στρατηγικής επενδύσεων στο εξωτερικό.

Οι οικονομικοί δείκτες της Ουγγαρίας παρουσίασαν αρνητικές τάσεις κατά το πρώτο κύμα της πανδημίας, βελτιώθηκαν ελαφρώς κατά τους θερινούς μήνες και διέγραψαν νέα αρνητική πορεία κατά το δεύτερο κύμα της πανδημίας.

Από την αρχή της πανδημίας, ο **ρυθμός οικονομικής ανάκαμψης** της χώρας σημείωσε πτώση μέχρι και 10 ποσοστιαίες μονάδες. Το 2020, η μείωση διαμορφώθηκε σε 6,5%, ενώ το 2021 η οικονομία εκτιμάται να αναπτυχθεί με ρυθμό 3,5 - 4%.

Το **έλλειμμα** του κρατικού προϋπολογισμού, εξαιτίας της αύξησης των κρατικών δαπανών για την αντιμετώπιση της πανδημίας, διευρύνθηκε και διαμορφώθηκε στο 8%, με πρόβλεψη ωστόσο να μειωθεί στο 5,5% του ΑΕΠ το 2021.

Το **χρέος** αυξήθηκε και εκτιμάται ότι θα ξεπεράσει το 80% του ΑΕΠ. Σημειώνεται ότι κατά το γ' τρίμηνο του 2020, διαμορφώθηκε στο 73,8% του ΑΕΠ (στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων τριών ετών).

Ο **πληθωρισμός** το 2020 διαμορφώθηκε στο 3,7%, ενώ τον Απρίλιο και τον Μάιο του 2021 σημείωσε αύξηση της τάξης 5,1% σε σχέση με τους αντίστοιχους μήνες του 2020.

Το **ποσοστό ανεργίας** τον Μάιο του 2021, κυμάνθηκε στο 4,1% και εμφανίζεται σχετικά μειωμένο τουλάχιστον κατά μια ποσοστιαία μονάδα σε σχέση με το 2020.

Η **συναλλαγματική ισοτιμία** του εθνικού νομίσματος της Ουγγαρίας έχει υποστεί σημαντικό πλήγμα και παρά την αιφνιδιαστική παρέμβαση της Κεντρικής Τράπεζας που αύξησε το επιτόκιο καταθέσεων επτά ημερών, από 0,6% σε 0,75%, το φιορίνι (HUF), συνέχισε την πτωτική του πορεία σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα. Το φιορίνι (HUF) ακολουθεί πτωτική πορεία τα τελευταία έτη, τόσο έναντι του ευρώ όσο και του δολ. ΗΠΑ. Το 2019 η μέση ετήσια ισοτιμία υπολογίζεται σε €1 = 325,35 HUF και για το 2020 σε €1 = 351,17 HUF. Οι επενδυτές, φοβούμενοι περαιτέρω επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών εξαιτίας της πανδημίας, είναι επιφυλακτικοί, τόσο στην Ουγγαρία, όσο και στις γειτονικές χώρες Τσεχία και Πολωνία, όπου κι εκεί σημειώνεται υποχώρηση της συναλλαγματικής ισοτιμίας των εθνικών νομισμάτων έναντι του ευρώ.

Ε. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ – ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

Στην ιστοσελίδα της Ουγγρικής Υπηρεσίας Δημοσίων Προμηθειών (Public Procurement Authority, www.kozbeszerzes.hu) δημοσιεύονται οι προκηρύξεις για δημόσιους διαγωνισμούς/κρατικές προμήθειες.

Στον ανωτέρω διαδικτυακό τόπο, η πλειονότητα των ανακοινώσεων καταχωρείται στην ουγγρική γλώσσα, ενώ στην αγγλική αναφέρονται γενικές πληροφορίες για την Υπηρεσία, όπως λειτουργία της, στοιχεία επικοινωνίας, νομοθεσία και αντίστοιχα διατάγματα, εκδηλώσεις, κ.ά (σχετική πληροφόρηση υφίσταται με επιλογή της αγγλικής έκδοσης στην εισαγωγή).

Σε περίπτωση που ένας δημόσιος διαγωνισμός υπερβαίνει το ποσό των 50 εκατ. ουγγρ. φιορινιών-HUF, τότε η ανωτέρω Υπηρεσία, σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους κρατικούς φορείς και οργανισμούς, προκηρύσσει διεθνή διαγωνισμό με παράλληλη δημοσίευση στην αντίστοιχη ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (<http://ted.europa.eu>), όπου οι τυχόν ενδιαφερόμενοι, μετά τη σχετική εγγραφή τους, μπορούν να αναζητήσουν τις πληροφορίες που τους ενδιαφέρουν (είδος και ποσό διαγωνισμού, υπηρεσίες κατάθεσης και αξιολόγησης των προτάσεων – φακέλλων, κ.ά).

Επιπροσθέτως υφίσταται και η ιστοσελίδα www.tender-ertesito.hu όπου επίσης δημοσιεύονται οι δημόσιοι διαγωνισμοί της Ουγγαρίας (στα ουγγρικά) ενώ στην ιστοσελίδα www.promitheies.gr υπάρχει η δυνατότητα αναζήτησης πληροφοριών στα ελληνικά για προμήθειες, διαγωνισμούς και προκηρύξεις στην Ουγγαρία, έναντι σχετικής χρέωσης.

ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Η σύνθεση των ελληνικών εξαγωγών στην Ουγγαρία περιλαμβάνει προϊόντα αλουμινίου (ράβδοι, πλάκες και φύλλα), φαρμακευτικά προϊόντα, αγροτικά προϊόντα τροφίμων, τηλεφωνικές συσκευές, προϊόντα από πλαστικό, λιπάσματα, εντομοκτόνα, συσκευές ψύξης, κ.ά.

Η Ελλάδα εξάγει στην Ουγγαρία προϊόντα, κυρίως των παρακάτω 4ψήφιων κωδικών Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Σ.Ο.):

- 0805 [Εσπεριδοειδή, νωπά ή ξερά],
- 0803 [Μπανάνες, νωπές ή ξερές],
- 0807 [Πεπόνια και Καρπούζια],
- 0810 [Φράουλες, Βατόμουρα, Ακτινίδια κ.ά. φρούτα],
- 1006 [Ρύζι],
- 2008 [Παρασκευάσματα Καρπών και φρούτων],
- 2402 [Πούρα και τσιγάρα]
- 3004 [Φάρμακα],
- 3924 [Πιατικά πλαστικά]
- 7604 [Ράβδοι και είδη καθορισμένης μορφής από αργίλιο],
- 7606 [Πλάκες, ταινίες και φύλλα, από αργίλιο],
- 8415 [Μηχανές και συσκευές τεχνητού κλίματος],
- 8471 [Αυτόματες μηχανές επεξεργασίας πληροφοριών],
- 8517 [Τηλεφωνικές συσκευές]
- 8518 [Μικρόφωνα, μεγάφωνα και ακουστικά με μικρόφωνο] και
- 8542 [Ηλεκτρονικά ολοκληρωμένα κυκλώματα]

Το πρώτο σε αξία εξαγόμενο στην Ουγγαρία ελληνικό προϊόν για το 2020 είναι αυτό του κωδικού Σ.Ο.85183000 [**Ακουστικά κεφαλής και αυτιών**] αξίας €14,02 εκ.

και ακολουθούν οι κωδικοί:

Σ.Ο.30049000 [Φάρμακα για λιανική πώληση] αξίας €6,76 εκ.,
Σ.Ο.76061220 [Πλάκες από αργίλιο βαμμένες ή επενδυμένες με πλαστική ύλη] αξίας €4,70 εκ.,
Σ.Ο.30039000 [Φάρμακα όχι για λιανική πώληση] αξίας €3,18 εκ.,
Σ.Ο.08051022 [Πορτοκάλια Navel] αξίας €3,11 εκ.,
Σ.Ο.84713000 [Αυτόματες φορητές μηχανές επεξεργασία πληροφοριών] αξίας €3,03 εκ.,
Σ.Ο.76042990 [Είδη καθορισμένης μορφής από κράματα αργιλίου] αξίας €3,0 εκ.,
Σ.Ο.76041090 [Είδη καθορισμένης μορφής από αργίλιο όχι σε κράμα] αξίας €2,70 εκ.,
Σ.Ο.76069200 [Πλάκες και φύλλα από κράματα αργιλίου] αξίας €2,24 εκ.
Σ.Ο.20087079 [Ροδάκινα παρασκευασμένα ή διατηρημένα] αξίας €2,08 εκ.,

Σημειώνουμε ότι και το 2019, ο κωδ. Σ.Ο.8518 ήταν το πρώτο σε αξία εξαγόμενο στην Ουγγαρία ελληνικό προϊόν, ενώ πρέπει να επισημανθεί, ότι κατά το παρελθόν, η συγκεκριμένη κατηγορία προϊόντων είχε επιδείξει αμελητέο μερίδιο (έτος 2018 : € 24.463).

Πρέπει να σημειωθεί, ότι η διεθνώς άριστη εικόνα που είχε η χώρα μας στην αντιμετώπιση της πανδημίας, επηρέασε θετικά την εμπορική και επιχειρηματική κοινότητα της Ουγγαρίας, δημιουργώντας ελκυστικές προοπτικές για τα ελληνικά προϊόντα. Παράλληλα, οι εξαγωγές μας ωφελήθηκαν από τη διακοπή της συνήθους εμπορικής ροής προς την Ουγγαρία και από τα προβλήματα που προκάλεσε η πανδημία στην παραγωγή και διακίνηση αγαθών από τους παραδοσιακούς ανταγωνιστές μας (Ιταλία, Ισπανία, κλπ).

Το 2020, τα πρώτα δέκα (10) εξαγόμενα στην Ουγγαρία ελληνικά προϊόντα αξίας €66,5 εκ. (€58,46 εκ. το 2019) αποτελούν το 46,63% της συνολικής αξίας των ελληνικών εξαγωγών στην Ουγγαρία.

1. Βιομηχανικά προϊόντα

Μηχανές και συσκευές ηλεκτρικές (Σ.Ο. 85)

Στον σημαντικότερο για την Ουγγαρία, από άποψης εισαγωγών, διψήφιο κωδικό Σ.Ο. 85, η Ελλάδα έχει αξιόλογη παρουσία κατά τα περασμένα έτη. Την διετία 2019-2020, ήρθε να προστεθεί και η αλματώδης αύξηση της υποκατηγορίας με Σ.Ο. 8518 (Μικρόφωνα, μεγάφωνα και ακουστικά με μικρόφωνο), που αποτέλεσε το α' εξαγόμενο προϊόν της χώρας μας στην Ουγγαρία, με προοπτική για παράλληλη σημαντική αύξηση και στους 4ψήφιους κωδικούς 8517 και 8542.

Προϊόντα αλουμινίου (Σ.Ο. 76)

Τα ποσοστά και η θέση κατάταξης της Ελλάδος τόσο στον διψήφιο κωδικό 76 όσο και στους 4ψήφιους κωδικούς 7606 [Πλάκες, ταινίες και φύλλα, από αργίλιο], 7604 [Ράβδοι και είδη καθορισμένης μορφής από αργίλιο] και 7610 [κατασκευές -κουφώματα- από αργίλιο] αφήνουν περιθώρια βελτίωσης και αύξησης του μεριδίου αγοράς.

Φαρμακευτικά προϊόντα (Σ.Ο. 30)

Είναι αξιοσημείωτο ότι μέχρι και το 2009 η Ελλάδα διατηρούσε θετικό εμπορικό ισοζύγιο με την Ουγγαρία, με τις ελληνικές εξαγωγές φαρμακευτικών προϊόντων να έχουν ανοδική τάση. Παρά το γεγονός ότι η τάση αυτή συνεχίστηκε μέχρι και το 2011 (αν και με φθίνοντα ρυθμό), οι ουγγρικές εξαγωγές φαρμακευτικών προϊόντων στην Ελλάδα εκτινάχθηκαν και το 2010 ξεπέρασαν σε αξία τις ελληνικές. Το 2012, οι ελληνικές εξαγωγές σημείωσαν κάμψη, όμως οι αντίστοιχες ουγγρικές συνέχισαν την ανοδική τους πορεία. Από το 2009 μέχρι και το 2019, οι ουγγρικές εξαγωγές έχουν υπερ-δεκαπλασιαστεί σε αξία. Οι ελληνικές εξαγωγές, άρχισαν να ανακάμπτουν και πάλι το 2015 και

μέχρι το 2019 με € 6,8 εκ., ακολουθούν ανοδική πορεία. Εντούτοις, ο λόγος εισαγωγών/εξαγωγών είναι 4:1 υπέρ της Ουγγαρίας.

Η χώρα μας θα μπορούσε να αξιοποιήσει τις παραγωγικές δυνατότητες των ελληνικών φαρμακοβιομηχανιών, να διατηρήσει και ενισχύσει την αυξητική εξαγωγική τάση των τελευταίων ετών και να αυξήσει το μερίδιό της στην ουγγρική αγορά, δεδομένου ότι οι εισαγωγές φαρμακευτικών προϊόντων στην Ουγγαρία ακολουθούν, διαχρονικά, μια σταθερή αυξητική πορεία.

Προϊόντα χαλκού (Σ.Ο. 74)

Υπάρχει ανοδική τάση των ελληνικών εξαγωγών. Η Ελλάδα θα μπορούσε να διατηρήσει και να αυξήσει τις εξαγωγές της στην Ουγγαρία, διεκδικώντας μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς, κυρίως στους κωδικούς Σ.Ο.7408 [Σύρματα από χαλκό] και Σ.Ο.7411 [Σωλήνες από χαλκό].

2. Τρόφιμα

Τα εξαγόμενα ελληνικά αγροτικά προϊόντα τροφίμων στην Ουγγαρία, αντιμετωπίζουν ισχυρό ανταγωνισμό τόσο από την σημαντική εγχώρια παραγωγή σε τυροκομικά, σε σπορέλαια, σε φρούτα (φράουλες, καρπούζια, κλπ) και κηπευτικά (πιπεριές, ντομάτες, αγγούρια, λάχανα, κολοκύθια, μαρούλια, κ.ά.), όσο και από ευρωπαϊκές χώρες με ομοειδή εξαγωγικά αγροτικά προϊόντα (όπως η Ιταλία, η Ισπανία, η Ολλανδία, η Σλοβακία και η Ρουμανία). Έντονος είναι και ο ανταγωνισμός από χώρες εκτός Ε.Ε. (Τουρκία, Σερβία, Ουκρανία).

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η περίπτωση ισχυρού ανταγωνισμού από χώρες που δεν παράγουν αγροτικά προϊόντα (π.χ. πορτοκάλια, ροδάκινα), αλλά που όμως, διαθέτουν μεγάλα κέντρα συγκέντρωσης και διανομής-logistics (π.χ. Γερμανία) και ως εκ τούτου λειτουργούν ως σημεία μεταφόρτωσης.

Επισημαίνεται επίσης και η συνήθης πρακτική του μέσου Ούγγρου καταναλωτή να προτιμά τα εγχώρια αγροτικά προϊόντα έναντι των εισαγόμενων, συνήθως λόγω κόστους, αλλά και νοοτροπίας.

Φρούτα (Σ.Ο. 08)

Λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι η Ελλάδα έχει συγκριτικό πλεονέκτημα και παραγωγική επάρκεια σε πολλά από τα προϊόντα του Κεφ.08, εκτιμούμε ότι θα μπορούσε να αυξήσει το μερίδιό της στην ουγγρική αγορά.

Πιο συγκεκριμένα, το μερίδιό της μπορεί να αυξήσει στον κωδικό 0805 (εσπεριδοειδή), στον οποίο σημειώνει και τις μεγαλύτερες εξαγωγές (έτος 2020 : € 8.089.534). Κυριότερος ανταγωνιστής μας στα εσπεριδοειδή είναι η Ισπανία με αξία εξαγωγών στην Ουγγαρία € 19.221.027 και ακολουθούν Γερμανία, Τουρκία και το Ην. Βασίλειο. Η Ελλάδα καλύπτει το 6,8% των ουγγρικών αναγκών σε εσπεριδοειδή.

Δεύτερη σημαντικότερη για την Ελλάδα κατηγορία προϊόντων και με δυνατότητες περαιτέρω αύξησης των εξαγωγών, είναι αυτή του κωδικού 0809 (βερίκοκα, νεκταρίνια, ροδάκινα) με αξία εξαγωγών € 3.217.570, εκτοπίζοντας, από την δεύτερη θέση του έτους 2019, τον κωδικό 0809 (πεπόνια και καρπούζια) με αξία εξαγωγών € 1.911.750.

Στις κατηγορία 0807 και 0809 κύριος ανταγωνιστής μας είναι και πάλι η Ισπανία, ακολουθεί η χώρα μας με μερίδιο 21,2% επί του συνόλου των εισαγωγών της Ουγγαρίας και στην 3^η θέση η Γερμανία που καλύπτει το 14,4% των ουγγρικών εισαγωγών.

Ο κωδικός **0810** (φράουλες και ακτινίδια) παρουσιάζει επίσης δυνατότητες για αύξηση των ελληνικών εξαγωγών. Οι κωδικοί **0806** (σταφύλια), και **0808** (μήλα, αχλάδια) επίσης άριστες προοπτικές για την Ελλάδα.

Τέλος, επισημαίνουμε και την μικρή σχετικά κατηγορία του κωδικού **0814** (φλούδες εσπεριδοειδών, πεπονιών, καρπουζιών -νωπές, κατεψυγμένες, ή σε άλμη). Εκτιμούμε ότι η χώρα μας θα μπορούσε να διεκδικήσει μερίδιο αγοράς, λόγω συγκριτικού πλεονεκτήματος και παραγωγικής δυναμικότητας, και να ανταγωνιστεί τους κυρίαρχους «παίκτες» της κατηγορίας, Γερμανία, Αυστρία και Τσεχία.

Δημητριακά (Σ.Ο. 10)

Το 2020, η Ελλάδα, στην συγκεκριμένη κατηγορία εξήγαγε ρύζι (κωδικός 1006) αξίας € 664.202 (2019 : €883.779), παράλληλα απώλεσε την παρουσία της στην αγορά στους κωδικούς 1003 [Κριθάρι] και [1005 Καλαμπόκι], σε σύγκριση με τα έτη 2017 - 2018. Κύριοι ανταγωνιστές μας στον κωδικό 1006 [Ρύζι] είναι η Ιταλία, η Σλοβακία, η Πολωνία και η Μιανμάρ. Η χώρα μας, μπορεί και πρέπει να αυξήσει το μερίδιο αγοράς της στον κωδικό 1006 (ρύζι), ενώ υπάρχουν περιθώρια και για απόκτηση μεριδίου αγοράς, στον πολύ σημαντικό για την Ουγγαρία, 4ψήφιο κωδικό 1005 (καλαμπόκι), όπου δυστυχώς η χώρα μας, το 2019 δεν επέδειξε εξαγωγική δραστηριότητα.

Ελαιόλαδο (Σ.Ο. 1509 και Σ.Ο. 1510)

Πρέπει όμως να τονιστεί ότι, στο Κεφ.15, η Ουγγαρία εισάγει πρωτίστως (25,3%) μαργαρίνες (Σ.Ο.1517), 14,4% λάδια αγριογογγύλης και σιναπιού (Σ.Ο.1514) και 19,6% λίπη και λάδια ζωικά ή φυτικά (Σ.Ο.1518 και Σ.Ο.1516). Πιο αναλυτικά, οι ελληνικές εξαγωγές στην Ουγγαρία, της κατηγορίας **Σ.Ο.15**, περιορίζονται, για το 2020, στους παρακάτω κωδικούς:

Σ.Ο.1509 [Ελαιόλαδο], αξίας €238.830 (2,1% των ουγγρικών εισαγωγών ελαιολάδου), Σ.Ο.1510 [Άλλα λάδια από ελιές], αξίας €163.791 (16,9%), και Σ.Ο.1504 [Λίπη & Λάδια ψαριών & θαλάσσιων θηλαστικών], αξίας €1.305 (0,09%).

Οι εξαγωγές ελληνικού ελαιολάδου στην Ουγγαρία, εμφανίζονται να έχουν ανοδική πορεία τα τελευταία έτη, αν και όπως παρατηρούμε στον παραπάνω πίνακα, η χώρα μας υπολείπεται στην κατάταξη προμηθευτών ελαιολάδου της Ουγγαρίας και βρίσκεται πίσω από χώρες των οποίων η παραγωγή ελαιολάδου είναι ελάχιστη σε σχέση με την ελληνική. Το 2020, η Ιταλία καλύπτει το 47,2% των εισαγωγών ελαιολάδου Σ.Ο.1509 της Ουγγαρίας, η Ισπανία το 21,5%, η Γερμανία το 15,1%, ενώ η Ελλάδα μόνο το 2,1%. Πάντως, το 2020, **οι ελληνικές εξαγωγές ελαιολάδου** στην Ουγγαρία, σημείωσαν **αύξηση 19,3%** σε σχέση με το 2019.

Εντούτοις, επισημαίνεται ότι τα στατιστικά στοιχεία εισαγωγών ελαιολάδου, πολύ πιθανόν να μην αποδίδουν την πραγματική εικόνα, δεδομένου ότι ελληνικό ελαιόλαδο εισάγεται στην Ουγγαρία και από την Γερμανία (π.χ. περίπτωση καταστημάτων LIDL), αλλά και από μεμονωμένους εισαγωγείς που το προμηθεύονται από την γειτονική Αυστρία. Συνεπώς, σε αυτές τις περιπτώσεις, το ελληνικό ελαιόλαδο που διακινείται στην Ουγγαρία «καταγράφεται ως ελληνική εξαγωγή στην Γερμανία ή στην Αυστρία».

Είναι αλήθεια ότι το ελαιόλαδο, τα τελευταία χρόνια, έχει αρχίσει να αποτελεί μέρος των γαστρονομικών συνηθειών των Ούγγρων καταναλωτών που το χρησιμοποιούν κυρίως σε νωπή μορφή (π.χ. σε σαλάτες εποχής). Στη μαγειρική δεν χρησιμοποιείται εκτεταμένα, κυρίως εξαιτίας της μαζικής ουγγρικής παραγωγής -και χρήσης- ζωικών λιπών και σπορέλαιων, αλλά και εξαιτίας της μεγάλης διαφοράς στη λιανική τιμή μεταξύ ελαιολάδου και των προαναφερθέντων προϊόντων. Ωστόσο, την τελευταία πενταετία, συναντάμε αυξανόμενο ενδιαφέρον για την χρήση του ελαιολάδου σαν αποτέλεσμα και της στροφής των καταναλωτών προς ένα υγιέστερο τρόπο διατροφής, σε συνδυασμό πάντα και με τη σημειωθείσα αύξηση του εισοδήματος των νοικοκυριών.

Παρασκευάσματα καρπών λαχανικών και φρούτων (Σ.Ο. 20)

Τα προϊόντα του Κεφ.20 δεν αποτελούν παρά μικρό μόνο μέρος του συνόλου των εισαγωγών της Ουγγαρίας. Εντούτοις, για την Ελλάδα ανακύπτουν δυνατότητες αύξησης του μεριδίου της στην ουγγρική αγορά, δεδομένου ότι η παραγωγική δυναμικότητα του συγκεκριμένου κλάδου στην Ελλάδα βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα.

Αναλύοντας τα στατιστικά στοιχεία, διαπιστώνουμε ότι η Ελλάδα, το 2020, εξήγαγε στην Ουγγαρία προϊόντα αξίας € 7.891.347 (2019 : € 9.175.912) καλύπτοντας μόλις το 2,96 % των εισαγωγών της Ουγγαρίας στα προϊόντα του Κεφ. 20. Βρίσκεται δε στην 10^η θέση (9^η το 2019), πίσω από τις: Γερμανία, Πολωνία, Ολλανδία, Ιταλία, Αυστρία, Γαλλία, Τσεχία, Βέλγιο και Σλοβακία.

Τα **παρασκευασμένα ροδάκινα** (ή διατηρημένα –Σ.Ο.200870) αποτελούν, διαχρονικά, το κύριο ελληνικό εξαγόμενο στην Ουγγαρία προϊόν του Κεφ.20 (με μερίδιο 62,7% επί του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών του Κεφ.20). Με αξία εξαγωγών € 4,99εκ., η Ελλάδα ανακηρύσσεται το 2020 (όπως και τις προηγούμενες χρονιές) στον μεγαλύτερο προμηθευτή της Ουγγαρίας (€5,3 εκ. το 2019, €3,19 εκ. το 2018, €3,2 εκ. το 2017 και €3,6 εκ. το 2016). Ακολουθούν κατά σειρά αξίας για το 2020 οι: Γερμανία (€1,28 εκ.), Βουλγαρία (€1,22 εκ.) και Ιταλία (€1,03 εκ.).

Στον κωδικό 2001 [Λαχανικά, Καρποί και Φρούτα] η χώρα μας με εξαγωγές αξίας € 581.748 (2019 : 747.916) καλύπτει το 4,94%. Στον κωδ. 2005 με εξαγωγές προϊόντων αξίας €702.154 (2019 : €787.289) καλύπτει το 1,34%.

Εξαιρετική προοπτική έχουν οι ελληνικές εξαγωγές επιτραπέζιων/βρώσιμων **ελιών** (Σ.Ο.200570) στην Ουγγαρία, οι οποίες τα τελευταία έτη έχουν σημειώσει αξιόλογη αύξηση, τόσο σε αξία όσο και σε ποσότητα. Εντούτοις, υπάρχουν σημαντικά περιθώρια περαιτέρω αύξησης των εξαγωγών μας, δεδομένου ότι τα τελευταία χρόνια η ζήτηση και οι εισαγωγές βρώσιμων ελιών στην Ουγγαρία έχουν αυξηθεί. Μεταξύ των ετών 2002-2020 υπήρξε αύξηση 70% των εισαγωγών ελιών στην Ουγγαρία. Την ίδια χρονική περίοδο, οι εξαγωγές ελληνικών ελιών στην Ουγγαρία αυξήθηκαν κατά 734%.

Ο ρυθμός αύξησης των ελληνικών εξαγωγών ελιών στην Ουγγαρία είναι ραγδαίος. Το 2012 σημειώθηκε αύξηση των ελληνικών εξαγωγών κατά 11,9% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, ενώ το 2013 σημειώθηκε αύξηση 194,5% σε σχέση με το 2012. Η τάση αυτή διατηρήθηκε και τα επόμενα έτη. Το 2016 σημειώθηκε εκ νέου αλματώδης αύξηση σχεδόν 162% σε σχέση με το 2015, η οποία συνεχίστηκε και το 2017 (25% αύξηση σε σχέση με το 2016). Η αυξητική πορεία των ελληνικών εξαγωγών επιτραπέζιων ελιών στην Ουγγαρία, φαίνεται παραστατικά στο ανωτέρω γράφημα. Το 2018 οι ελληνικές εξαγωγές σημείωσαν νέα αύξηση 29,9% σε σχέση με το 2017. Το 2019 υπήρξε μικρή κάμψη (σε σχέση με το 2018) της τάξεως του 6,1% στις εξαγωγές μας στην Ουγγαρία, που αποδίδεται, κυρίως, στην υποτίμηση του εθνικού νομίσματος της Ουγγαρίας έναντι του ευρώ. Το 2020, οι εξαγωγές ελληνικών ελιών στην Ουγγαρία διατηρήθηκαν σχεδόν στα ίδια επίπεδα με το 2019, παρά το γεγονός της κατά 12,4% μείωσης των συνολικών εισαγωγών ελιών που πραγματοποίησε η Ουγγαρία. Έτσι, παρά την ελαφριά μείωση της αξίας των ελληνικών εξαγωγών από €369 χιλ. το 2019, σε €367 χιλ. το 2020, το μερίδιο των ελληνικών ελιών στην ουγγρική αγορά αυξήθηκε από 8% σε 9%.

Τέλος, τα εξαγόμενα ελληνικά αγροτικά προϊόντα τροφίμων στην Ουγγαρία, αντιμετωπίζουν ισχυρό ανταγωνισμό τόσο από την σημαντική εγχώρια παραγωγή σε τυροκομικά, σε σπορέλαια, σε φρούτα (φράουλες, καρπούζια, κλπ) και κηπευτικά (πιπεριές, ντομάτες, αγγούρια, λάχανα, κολοκύθια, μαρούλια, κ.ά.), όσο και από ευρωπαϊκές χώρες με ομοειδή εξαγωγικά αγροτικά προϊόντα (όπως η Ιταλία, η Ισπανία, η Ολλανδία, η Σλοβακία και η Ρουμανία). Έντονος είναι και ο ανταγωνισμός από χώρες εκτός Ε.Ε. (Τουρκία, Σερβία, Ουκρανία).

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η περίπτωση ισχυρού ανταγωνισμού από χώρες που δεν παράγουν αγροτικά προϊόντα (π.χ. πορτοκάλια, ροδάκινα), αλλά που όμως, διαθέτουν μεγάλα κέντρα συγκέντρωσης, συσκευασίας και διανομής-logistics (π.χ. Γερμανία) και ως εκ τούτου λειτουργούν ως σημεία μεταποίησης και μεταφόρτωσης. Επισημαίνεται επίσης και η συνήθης πρακτική του μέσου Ούγγρου καταναλωτή να προτιμά τα εγχώρια αγροτικά προϊόντα έναντι των εισαγόμενων, συνήθως λόγω κόστους, αλλά και νοοτροπίας.

Z. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ελληνικές Αρχές στην Ουγγαρία

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ

Δ/νση: Szegfű u. 3, 1063 Budapest

Τηλ.: +36 1 4132611, +36 1 4132621, Fax: +36 1 3421934

e-mail: gremb.bud@mfa.gr, greekemb@t-online.hu

ΠΡΟΞΕΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗΣ

Δ/νση: Szegfű u. 3, 1063 Budapest

Τηλ.: +36 1 4132606, Fax: +36 1 3421934

e-mail: grcon.bud@mfa.gr

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗΣ

Δ/νση: Szegfű u. 3, 1063 Budapest

Τηλ.: +36 1 4132612, +36 1 4132613, Fax: +36 1 3217403

e-mail: ecocom-budapest@mfa.gr

Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού/Γραφείο ΕΟΤ Αυστρίας-Ουγγαρίας

Δ/νση: Opernring 8, A-1010 Wien

Τηλ.: +43 1 5125317, +43 1 5125314, Fax: +43 1 5139189

e-mail: grect@vienna.at

Υπουργεία Ουγγαρίας

-Ουγγρική Κυβέρνηση

<http://www.kormany.hu>

-Πρωθυπουργικό Γραφείο

<http://www.kormany.hu/en/prime-minister-s-office>

-Υπουργείο Εξωτερικών Υποθέσεων
& Εμπορίου

<http://www.kormany.hu/en/ministry-of-foreign-affairs-and-trade>

-Υπουργείο Οικονομικών

<http://www.kormany.hu/en/ministry-for-national-economy>

-Υπουργείο Αμύνης

<http://www.kormany.hu/en/ministry-of-defence>

- Υπουργείο Καινοτομίας
και Τεχνολογίας

<https://www.kormany.hu/en/ministry-for-innovation-and-technology>

-Υπουργείο Δικαιοσύνης

<http://www.kormany.hu/en/ministry-of-justice>

-Υπουργείο Ανθρώπινου Δυναμικού

<http://www.kormany.hu/en/ministry-of-human-resources>

-Υπουργείο Γεωργίας

<http://www.kormany.hu/en/ministry-of-agriculture>

-Υπουργείο Εσωτερικών

<http://www.kormany.hu/en/ministry-of-interior>

Ουγγρική Διπλωματική Αρχή στην Ελλάδα

Πρεσβεία της Ουγγαρίας στην Αθήνα
Δ/ση: Βασ. Κωνσταντίνου 38, Παγκράτι, 116 35
Τηλ.: +30 210 7256800-802, Fax: +30 210 7256840
Ιστοσελίδα: www.mfa.gov.hu/emb/athens
e-mail: mission.ath@kum.hu , titkarsag.ath@kum.hu

Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια, Επιχειρηματικοί Σύνδεσμοι στην Ουγγαρία

Hungarian Chamber of Commerce and Industry

Δ/ση: V. Kossuth Lajos tér 6-8, 1055 Budapest
Τηλ.: +36 1 4745141, +36 1 4745154, Fax: +36 1 4745105, +36 1 4745159
Ιστοσελίδα: www.mkik.hu e-mail: mkik@mkik.hu

Budapest Chamber of Commerce and Industry

Δ/ση: Krisztina krt. 99, 1016 Budapest
Τηλ.: +36 1 4882000 Fax: +36 1 2643994
Ιστοσελίδα: www.bkik.hu e-mail: ugyfelszolgalat@bkik.hu

Joint Venture Association

Δ/ση: V. Kossuth Lajos tér 6-8, 1055 Budapest
Τηλ.: +36 1 4890368 Fax: +36 1 4890369
Ιστοσελίδα: www.jointventure.hu e-mail: jvsz@jointventure.hu, info@jointventure.hu

Τράπεζες – Οικονομικοί Οργανισμοί & Φορείς

-Κεντρική Τράπεζα Ουγγαρίας

Central Bank of Hungary (Magyar Nemzeti Bank) www.mnb.hu

-Εθνική Στατιστική Υπηρεσία

Hungarian Central Statistical Office (Központi Statisztikai Hivatal) www.ksh.hu

-Οργανισμός Επενδύσεων & Εμπορίου

Hungarian Investment Promotion Agency (HIPA) www.hipa.hu

Χρηματιστήριο Βουδαπέστης-Budapest Stock Exchange Ltd-BSE

Δ/ση: H Budapest, P.O. Box 24
Τηλ.: +36 1 4296857, Fax: +36 1 4296899
Ιστοσελίδα: www.bse.hu , e-mail: info@bse.hu

Ένωση Τραπεζών Ουγγαρίας-Hungarian Banking Association

Δ/ση: 1051 Budapest, József Nádor tér 5-6
Τηλ.: +36 1 3276030, Fax: +36 1 266 1989
Ιστοσελίδα: www.bankszovetseg.hu

Εμπορικές Τράπεζες

-AEGON	www.aegonlakastakarek.hu
-BNP Paribas Hungary	www.bnpparibas.hu
-Budapest Bank Nyrt	www.budapestbank.hu
-CIB National bank Zrt	www.cib.hu
-CITIBANK Europa Plc	www.citibank.hu
-Commerzbank Zrt	www.commerzbank.hu
- Deutsche Bank	www.db.com
-Erste Bank Hungary Zrt	www.erstebank.hu
-Eximbank	www.exim.hu
-Gránit Bank	www.granitbank.hu
-ING Bank	www.ingbank.hu
-K&H Bank Zrt	www.kh.hu
-KDB Bank Europe Ltd.	www.kddbanc.eu
-Magnet Bank	www.magnetbank.hu
- Magyar Cetelem Bank	www.cetelem.hu
-Magyar Fejlesztési Bank	www.mfb.hu
-Merkantil Bank	www.merkantil.hu
-MKB Bank Zrt	www.mkb.hu
-OTP Bank Nyrt	www.otpbank.hu
-Polgári Bank	www.polgaribank.hu
-Porsche Bank	www.porschebank.hu
-Raiffeisen Bank Zrt	www.raiffeisen.hu
-Sberbank Hungary Zrt	www.sberbank.hu
-Takarékbank Zrt.	www.takarekbank.hu
-Takarék Commerce Bank	www.takarek.hu
-UniCredit Bank Hungary Zrt.	www.unicreditbank.hu

Ομογενειακοί & Εκκλησιαστικοί Φορείς:

Αυτοδιοίκηση Ελλήνων Ουγγαρίας - Magyarországi Görögök Országos Önkormányzata

Δ/νση: 1054 Budapest, Vécsey u. 5

Τηλ.: +36 1 3027275, Fax: +36 1 3027277

e-mail: grtitkar@t-online.hu , grelnok@t-online.hu

Αυτοδιοίκηση Ελλήνων Βουδαπέστης - Fővárosi Görög Önkormányzat

Δ/νση: 1054 Budapest, Vécsey u. 5

Τηλ: +36 1 3027390, Fax: +36 1 3027277

e-mail: fgotitkar@vipmail.hu

Αυτοδιοίκηση Ελλήνων Δήμου Μπελογιάννη - Görög Kisebbségi Önkormányzat Beloiannis

Δ/νση: 2455 Beloiannis, Rákóczi út. 26

Τηλ./Fax: +36 25 225012

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΞΑΡΧΙΑ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ

Δ/νση: Váci u. 55, 1056 Budapest

Τηλ.: +36 1 3179230

Ιστοσελίδα: www.patriarchatus.hu

Ξενοδοχειακοί & Τουριστικοί Φορείς στην Ουγγαρία

Hungarian Hotel Association

Δ/νση: Jagelló út 1-3, H-1123 Budapest

Τηλ.: +36 1 4669462, Fax: +36 1 3223854

Ιστοσελίδα: www.hah.hu , e-mail: info@hah.hu

Association of Hungarian Travel Agents and Tour Operators (MUISZ)

Δ/νση: 1065 Budapest, Révay u. 10

Τηλ.: +36 20 9707680

Ηλεκτρ. Ταχ.: info@muisz.com

Ιστοσελίδα: www.muisz.com
